

เรื่อง

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อ
เตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

The evaluation of effectiveness in the economics and nutrition
knowledge to prepare for the elderly in the community

โดย

อาจารย์ ดร.คิวงลาภ สุขไพบูลย์วัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราชภูร์นิยาม

การวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนงานวิจัย

จากเงินรายได้คณะเศรษฐศาสตร์

ประจำปีงบประมาณ 2562

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อโครงการวิจัย : การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ
เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

ชื่อผู้วิจัย : อาจารย์ ดร.ศิวลาภ สุขไพบูลย์วัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม

ปีที่แล้วเสร็จ : พ.ศ.2563

บทคัดย่อ

รายงานการศึกษา “ การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการที่บูรณาการกับงานบริการวิชาการแก่สังคมต่อการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีพเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน โดยการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 50 ท่าน ที่พักอาศัยใน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เนื่องจากตำบลท่าเรือนี้ มีสัดส่วนของผู้สูงอายุต่อจำนวนประชากรร้อยละ 17.07 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป แสดงถึงระดับของชุมชนที่เข้าสู่สังคมสูงอายุแล้ว

ผลการศึกษา พบว่า ผู้เข้าร่วมอบรมความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและเศรษฐศาสตร์การคลัง เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 69.39 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หรือ ระดับความเชื่อมั่น 99% ระดับคะแนนความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ให้กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับ 4.34, 4.22 และ 4.18 ตามลำดับ สำหรับผู้เข้าร่วมอบรมความรู้ทางโภชนาการ มีความรู้ในเชิงโภชนาการและเมนูสุขภาพประจำวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.94 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หรือ ระดับความเชื่อมั่น 99% ระดับคะแนนความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ทางโภชนาการให้กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับ 4.64, 4.48 และ 4.48 ตามลำดับ ซึ่งผลการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชนในครั้งนี้ พบว่า “โครงการนี้มีประสิทธิผล (Effectiveness)” เนื่องจากผลการดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายทุกตัวชี้วัดของโครงการ โดยข้อเสนอแนะควรขยายพื้นที่การให้บริการวิชาการไปยังชุมชนอื่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ ประสิทธิผล เศรษฐศาสตร์ โภชนาการ ผู้สูงอายุ

Research Title: The evaluation of effectiveness in the economics and nutrition knowledge to prepare for the elderly in the community

Researchers: Dr. Sivalap Sukpaiboonwat and Associate Professor Dr. Aotip Ratniyom

Year: 2019

Abstract

The study “ The evaluation of effectiveness in the economics and nutrition knowledge to prepare for the elderly in the community” aims to provide knowledge of economics and nutrition for 50 people aged 40 and over, who live in Tha-rua Sub-district, Pak Phli District, Nakhon Nayok Province. Due to this area, the proportion of the elderly per population is 17.07 percent, which is more than 10 percent represents the level of the community that has entered in aging society already.

The results of the study show that the participants had knowledge of the Economics; financial and fiscal economics. It appears that the knowledge of Economics has increased by 69.39 percent with statistically significant at 0.01 or 99% confidence level. Satisfaction score level, application of knowledge to apply and transfer of economic knowledge to others at levels 4.34, 4.22 and 4.18 respectively. Additionally, the participants had knowledge of the Nutrition; nutrition flags and daily health menus. It appears that the knowledge of Nutrition has increased by 21.94 percent with statistically significant at 0.01 or 99% confidence level. Satisfaction score level, application of knowledge to apply and transfer of nutrition knowledge to others at levels 4.64, 4.48 and 4.48, respectively. The results of the study, it was found that “This project was effectiveness” because the performance has achieved every metric of the project. The suggestion should expand the area of academic service to other communities.

Keywords: Effectiveness, Economics, Nutrition, Elderly

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้เงินอุดหนุนในการทำวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนียา วังสะจันทานนท์ อาจารย์ ดร.ณัฐวรา จันทร์เอี่ยม อาจารย์ ดร.วานิด ดั่งวงเดช อาจารย์ชุตติมาภรณ์ กังวาท จากคณะพยาบาลศาสตร์ ที่มาร่วมเป็นคณะวิทยากรในการอบรมในเรื่อง “การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน” ณ ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผลจากการอบรมในครั้งนี้ ได้สร้างองค์ความรู้ มิตรภาพให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน และผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถถ่ายทอดไปยังผู้อื่นได้

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ นายสุรินทร์ โชครุ่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเกาะกา นายวิจารณ์ ประจำสาคร ผู้ใหญ่บ้าน และผู้เข้าร่วมโครงการโครงการวิจัยทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย จนกระทั่งทำให้การดำเนินโครงการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อาจารย์ ดร.ศิวลาภ สุขไพบูลย์วัฒน์

หัวหน้าโครงการวิจัย

ตุลาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1-1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2-1
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	3-1
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	4-1
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	5-1
บรรณานุกรม	บ-1
ภาคผนวก	ผ-1
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS	ผนวก ก-1
ภาคผนวก ข การให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์	ผนวก ข-1
ภาคผนวก ค การให้ความรู้ทางโภชนาการ	ผนวก ค-1
ภาคผนวก ง หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัย	ผนวก ง-1

สารบัญญัตินำ

	หน้า
ตารางที่ 1.1 จำนวนประชากร จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2559	1-4
ตารางที่ 1.2 จำนวนประชากร ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2559	1-5
ตารางที่ 1.3 การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ และสื่อการสอน	1-6
ตารางที่ 3.1 การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ และสื่อการสอน	3-3
ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด เป้าหมาย วิธีการวิเคราะห์และวัดผลการวิจัย	3-4
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางสังคม	4-1
ตารางที่ 4.2 ประเภทการออม	4-6
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการให้ความรู้ เศรษฐศาสตร์	4-12
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังจากให้ความรู้เศรษฐศาสตร์	4-12
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการการให้ความรู้ เศรษฐศาสตร์	4-13
ตารางที่ 4.6 แบบบันทึกพลังงานและสารอาหารประจำวันตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ	4-21
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการให้ความรู้ด้าน โภชนาการ	4-23
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังจากให้ความรู้ด้านโภชนาการ	4-24
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการการให้ความรู้ด้าน โภชนาการ	4-24
ตารางที่ 5.1 สรุปข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล	5-1
ตารางที่ 5.2 การอบรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์	5-2
ตารางที่ 5.3 เปรียบเทียบระดับความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ก่อนและหลังการอบรม	5-2
ตารางที่ 5.4 ระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ เศรษฐศาสตร์ให้กับบุคคลอื่น	5-2

สารบัญญัตินี้ (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.5 การอบรมการให้ความรู้ทางโภชนาการ	5-3
ตารางที่ 5.6 เปรียบเทียบระดับความรู้ด้านโภชนาการก่อนและหลังการอบรม	5-3
ตารางที่ 5.7 ระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ โภชนาการให้กับบุคคลอื่น	5-3
ตารางที่ 5.8 เปรียบเทียบการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ก่อนและหลังการอบรม ความรู้	5-4
ตารางที่ 5.9 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอด ความรู้ให้กับบุคคลอื่น หลังการจัดอบรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และ โภชนาการ	5-4
ตารางที่ 5.10 การประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน	5-6

สารบัญญภาพ

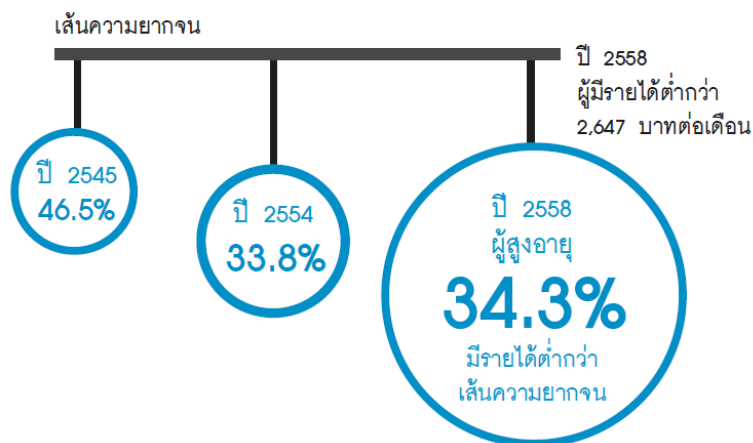
	หน้า
ภาพที่ 1.1 รายได้ของผู้สูงอายุและระดับเส้นความยากจน พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2558	1-1
ภาพที่ 1.2 แหล่งรายได้ของผู้สูงอายุจากบุตรและการทำงาน พ.ศ. 2550 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2557	1-2
ภาพที่ 1.3 ประมาณการรายจ่ายสวัสดิการผู้สูงอายุและสัดส่วนต่อรายได้ของภาครัฐ	1-3
ภาพที่ 1.4 ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพตามกลุ่มอายุระหว่าง พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2583	1-4
ภาพที่ 4.1 กิจกรรมที่ 1 เศรษฐศาสตร์ คืออะไร	4-4
ภาพที่ 4.2 กิจกรรมที่ 2 เศรษฐศาสตร์การเงิน	4-8
ภาพที่ 4.3 กิจกรรมที่ 3 เศรษฐศาสตร์การคลัง	4-11
ภาพที่ 4.4 ชงโภชนาการผู้สูงอายุ	4-15
ภาพที่ 4.5 การบรรยายชงโภชนาการแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ	4-16
ภาพที่ 4.6 สารอาหารที่ควรได้รับตามพลังงานต่อวันของชงโภชนาการผู้สูงอายุ	4-17
ภาพที่ 4.7 ทบทวนความรู้โดยให้ทำแบบฝึกปฏิบัติ เรื่อง ความรู้ความเข้าใจโภชนาการผู้สูงอายุ	4-18
ภาพที่ 4.8 เรียนรู้การจัดสารอาหารเข้าหมวดหมู่ เข้าในแผนภาพชงโภชนาการ	4-19
ภาพที่ 4.9 กรอบภาพ ชงโภชนาการ	4-20
ภาพที่ 4.10 การจัดสารอาหารเข้าหมวดหมู่ ในกรอบภาพ ชงโภชนาการ	4-21
ภาพที่ 4.11 เรียนรู้การบันทึกและวิเคราะห์ เมนูอาหารประจำวันที่ได้รับประทาน	4-22

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีผู้สูงอายุสูงถึง 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมด จำนวนประชากรผู้สูงอายุในประเทศเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2560) การที่ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านทางการแพทย์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้มีการรักษาและการควบคุมโรคต่าง ๆ ได้ดีขึ้นทำให้อัตราการการตายลดลง จากข้อมูลสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557 และ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) พบว่า หนึ่งในสามของผู้สูงอายุ หรือ ผู้สูงอายुर้อยละ 34.3 มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน หรือ ต่ำกว่า 2,647 บาทต่อเดือน เนื่องจากเส้นความยากจน คือ ตัวชี้วัดสถานภาพทางเศรษฐกิจ และเป็นมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำที่เป็นจำนวนเงิน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของปัจเจกบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งอาหารและสิ่งจำเป็นที่ไม่ใช่อาหารในขั้นพื้นฐานที่ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

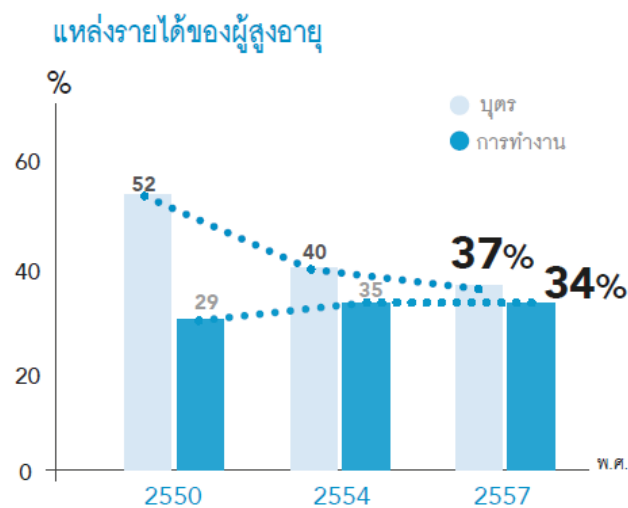

ภาพที่ 1.1 รายได้ของผู้สูงอายุและระดับเส้นความยากจน พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2558

ที่มา : การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย (สสช, 2557)

ระบบฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต (สสช, 2560)

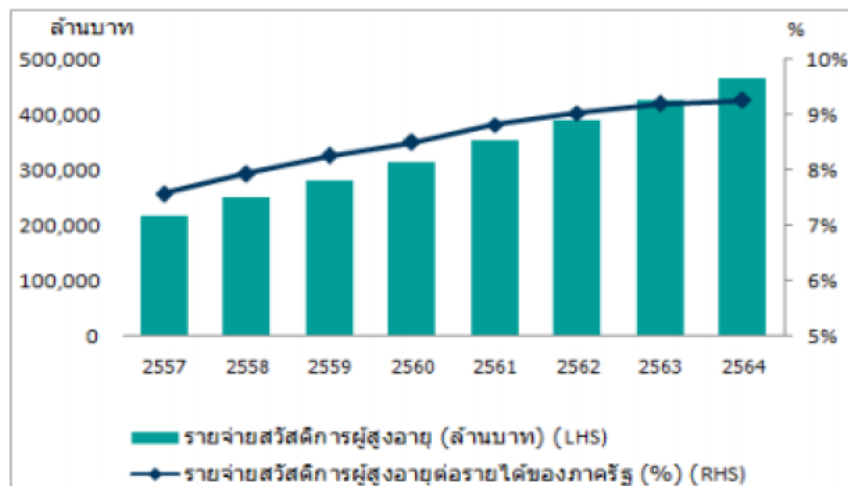
หากจะพิจารณาจากแหล่งรายได้ของผู้สูงอายุ พบว่า แหล่งรายได้ที่สำคัญของผู้สูงอายุ คือ การเกื้อหนุนทางการเงินจากบุตรซึ่งก็มีแนวโน้มลดลงด้วยเช่นกัน จากภาพที่ 1.2 แหล่งรายได้ของผู้สูงอายุจากบุตรและการทำงาน พ.ศ. 2550 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2557 พบว่า แหล่งรายได้หลักที่ผู้สูงอายุได้รับจากบุตรลดลงอย่างมาก จากร้อยละ 52 ในปีพ.ศ. 2550 เหลือร้อยละ 37 ในปีพ.ศ. 2557 ในขณะที่รายได้จากการทำงานของผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้น จากร้อยละ 29 ในปีพ.ศ. 2550 เป็นร้อยละ 34 ในปีพ.ศ. 2557 เนื่องจากเดิมประเทศไทยเป็นครอบครัวขยายที่อยู่ร่วมกัน อันประกอบด้วย รุ่นปู่/ย่า ตายาย พ่อแม่ ลูกหลานที่มีการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจที่พ่อแม่เลี้ยงลูก และเมื่อสูงวัยลูกที่ทำงานก็เลี้ยงพ่อแม่สืบต่อกันมา ในตอนนี้มีเปลี่ยนแปลงไปเพราะครอบครัวก็จะมีขนาดเล็กลง และเป็นครอบครัวแบบแยกกันอยู่มีการไปมาหาสู่พ่อแม่เป็นครั้งคราว ดังนั้น การหวังพึ่งพาทางการเงินจากลูกหลานจึงลดน้อยลง ทำให้ผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 80 (อาภรณ์, 2560) มีเงินไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพในวัยหลังเกษียณ

ภาพที่ 1.2 แหล่งรายได้ของผู้สูงอายุจากบุตรและการทำงาน พ.ศ. 2550 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2557
ที่มา : การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย (สสช, 2557)

การเตรียมความพร้อมทางการเงินของผู้สูงอายุให้มีรายได้ที่เพียงพอนั้นก็มีความจำเป็น โดยเฉพาะการให้ความรู้ด้านการออมสำหรับไว้ใช้ในยามเกษียณ ที่จะต้องเริ่มต้นเสียแต่เนิ่น ๆ ตั้งแต่ในระดับชุมชน ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือในรูปแบบของเบี้ยยังชีพรายเดือนสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งหากจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาระเงินค่าเบี้ยยังชีพจะพลอยสูงขึ้นตามไปด้วย รัฐจึงอาจประสบกับความเสี่ยงทางการคลังในอนาคต จากประมาณการงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุและแหล่งที่มาของเงิน ดังปรากฏในภาพที่ 1.3 พบว่า รัฐต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น 2 เท่า จากพ.ศ. 2556 – 2564 โดยรายจ่ายสวัสดิการผู้สูงอายุ ปี 2557

จะอยู่ที่ 2.17 แสนล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 4.64 แสนล้านบาท ในพ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่สูงกว่า รายได้ภาครัฐ ดังนั้น ผู้สูงอายุจำเป็นต้องรู้จักการออมเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับสังคมผู้สูงอายุ เพื่อลดภาระของตนเอง คนในครอบครัว และภาระทางด้านการคลัง

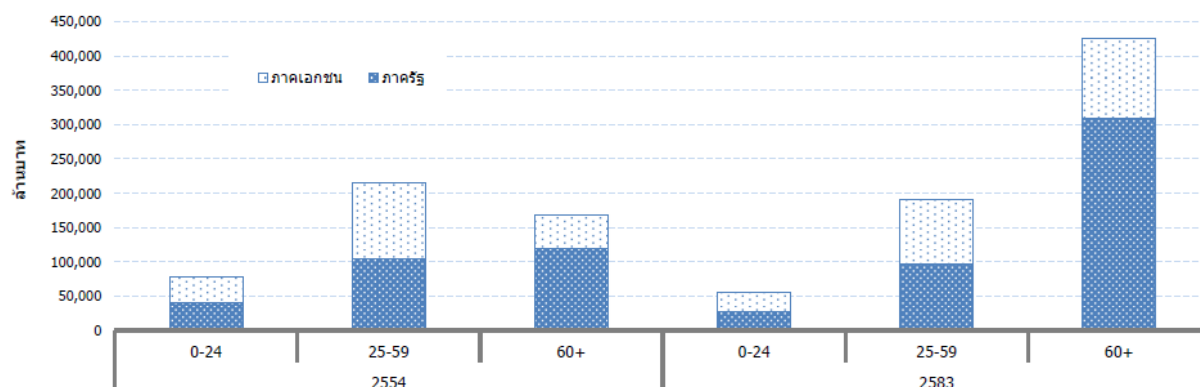

ภาพที่ 1.3 ประมาณการรายจ่ายสวัสดิการผู้สูงอายุและสัดส่วนต่อรายได้ของภาครัฐ

ที่มา : การประมาณการงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุและแหล่งที่มาของเงิน. (TDRI, 2555)

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ (สท,2555)

นอกจากเงินออมในวัยเกษียณของผู้สูงอายุแล้ว ปัญหาสุขภาพจิตใจและร่างกายของผู้สูงอายุก็สำคัญ เมื่อถึงวัยเกษียณอายุและไม่ได้ทำงานอาจทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกเหงา ไม่ภาคภูมิใจ รู้สึกเหมือนเป็นภาระกับลูกหลาน อัจฉริยะ ซึมเศร้า จึงจำเป็นต้องมีคนดูแลเอาใจใส่ เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ สุขภาพร่างกายเริ่มเสื่อมโทรม ไม่แข็งแรงดังเดิม การเจ็บป่วยก็มากขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นไปด้วย ดังแสดงในภาพที่ 4 ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพตามกลุ่มอายุระหว่าง พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2583 ในวัยสูงอายุจะเพิ่มขึ้นกว่า 2.5 เท่า เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และมีภาวะทุพพลภาพเพิ่มขึ้นตามอายุที่มากขึ้น ดังนั้น ผู้สูงอายุจึงควรได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโภชนาการและการดำเนินชีวิตในวัยชรา เพราะภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุที่สำคัญมีผลมาจากการรับประทานอาหาร การย่อยอาหาร การดูดซึมอาหาร และระบบการเผาผลาญของร่างกาย การมีโภชนาการที่ดีและมีการวางแผนการดำเนินชีวิตที่ดีจะช่วยทำให้ร่างกายแข็งแรงและมีสุขภาพที่ดีขึ้น

ภาพที่ 1.4 ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพตามกลุ่มอายุระหว่างปีพ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2583

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554)

เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นศูนย์รวมแห่งองค์ความรู้ในระดับสูงของประเทศที่จะนำพาและชี้นำสังคมให้ไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่ดีขึ้น แนวทางการดำเนินการโครงการหนึ่งมหาวิทยาลัยหนึ่งจังหวัด จึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่จะเชื่อมต่อกับสังคมอย่างเป็นระบบ โดยปรับเปลี่ยนบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสังคม (Engaged Higher Education) ตามที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ยึดหลักแนวทางการดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยจึงได้สนับสนุนงบประมาณบริการวิชาการกับชุมชน ในเขตพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยมีวิทยาเขตตั้งอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดนครนายก

ตารางที่ 1.1 จำนวนประชากร จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2559

จังหวัดนครนายก	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
อำเภอเมืองนครนายก	50,495	50,927	101,422
อำเภอบ้านนา	34,202	34,851	69,053
อำเภอองครักษ์	31,018	32,118	69,053
อำเภอปากพลี	12,018	12,616	24,634
รวม	127,733	130,512	264,162

ที่มา : ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง เดือนมีนาคม พ.ศ.2559

http://www.nakhonnayok.m-society.go.th/?page_id=1049

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่จัดให้มีโครงการบริการวิชาการในพื้นที่จังหวัดนครนายก อย่างต่อเนื่องตั้งแต่พ.ศ. 2554 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ อ.ปากพลี จ.นครนายก ที่คณะเศรษฐศาสตร์ ได้ให้บริการในเขตพื้นที่ดังกล่าว เป็นเวลา 3 ปีติดต่อกัน จากตารางที่ 1.2 พบว่า สัดส่วนจำนวนผู้สูงอายุต่อประชากรในพื้นที่ร้อยละ 17.07 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 10 แสดงถึงระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) แล้ว อีกทั้ง จำนวนผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังสูงถึง 71 คน คิดเป็นร้อยละ 23.35 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด

ตารางที่ 1.2 จำนวนประชากร ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2559

รายการ	หน่วยนับ	รายการ	หน่วยนับ
จำนวนประชากร	1,780 คน	จำนวนผู้สูงอายุ	304 คน
จำนวนหลังคาเรือน	402 หลังคาเรือน	สัดส่วนจำนวนผู้สูงอายุต่อประชากร	ร้อยละ 17.07
จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี	86 คน	จำนวนผู้สูงอายุ ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง	71 คน
จำนวนสตรีตั้งครรภ์	4 คน	จำนวนผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้	6 คน
จำนวนสตรีอายุ 35 ปี ขึ้นไป	599 คน	จำนวนผู้พิการ	35 คน

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย, สืบค้น 24 มีนาคม 2562

<http://nakhonnayok.kapook.com/ปากพลี/ท่าเรือ>

หากพิจารณาข้อมูลด้านรายได้ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จ.นครนายก ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนในเขตภาคกลาง ดังนั้น คณะผู้วิจัยเห็นว่า องค์ความรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งทั้งทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ จึงทำให้คณะผู้วิจัยต้องการบริการวิชาการถ่ายทอดความรู้ผ่านองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการวางแผนการออม การลงทุนและการบริโภค เนื่องจากเมื่อบุคคลเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วผู้สูงอายุนั้นจะได้มีรายได้หรือสามารถนำเงินออมที่สะสมไว้มากใช้ในช่วงบั้นปลายชีวิตได้ ขณะที่องค์ความรู้ด้านภาวะโภชนาการ เพื่อกระตุ้นให้ผู้สูงอายุตระหนักและหันมาดูแลสุขภาพของตนเอง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร เพื่อให้มีสุขภาพกายที่ดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการที่บูรณาการกับงานบริการวิชาการแก่สังคม ต่อการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีพเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน 50 ท่าน ที่พักอาศัยใน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เนื่องจากตำบลท่าเรือนี้มีสัดส่วนของผู้สูงอายุต่อจำนวนประชากรร้อยละ 17.07 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป แสดงถึงระดับของชุมชนที่เข้าสู่สังคมสูงอายุแล้ว

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ที่พักอาศัยใน ต.ท่าเรือ อ.ปากพลี จ.นครนายก เข้ารับการอบรมความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องผ่านการทดสอบความรู้ทั้งก่อนการจัดกิจกรรมให้ความรู้ (Pre-test) และหลังการจัดกิจกรรมให้ความรู้ (Post-test)

2) กระบวนการวิจัย

1. ทีมวิจัยจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ โดยให้การบรรยายและฝึกปฏิบัติ วิทยุทั้งทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ จะดำเนินการทั้งสิ้น 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง

ตารางที่ 1.3 การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ และสื่อการสอน

ครั้งที่	การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	สื่อการสอน
1	เศรษฐศาสตร์การเงิน - ความรู้เกี่ยวกับการออมเงินและอัตราดอกเบี้ย - การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ เศรษฐศาสตร์การคลัง - ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	- ทดสอบความรู้ก่อนการบรรยาย (Pre-test) - บรรยายโดยใช้ Power point - ทำแบบฝึกปฏิบัติวิทยุ และจัด work shop เรียนรู้เรื่อง การคิดดอกเบี้ยเงินกู้ การคิดดอกเบี้ยเงินฝาก และเงื่อนไขของการจ่ายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง - ทดสอบความรู้หลังการอบรม (Post-test)

ตารางที่ 1.3 การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ และสื่อการสอน (ต่อ)

ครั้งที่	การจัดอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ	สื่อการสอน
2	<p>พื้นฐานโภชนาการสำหรับวัยสูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของสารอาหารและโภชนาการในผู้สูงอายุ - โภชนาการผู้สูงอายุ - พลังงานและสารอาหารผู้สูงอายุ - บัตรคำแนะนำสุขภาพ - การจัดอาหาร ตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ - แนวทางการบันทึกเมนูอาหาร และการบ้าน สมุดสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความรู้ก่อนการบรรยาย (Pre-test) - บรรยายโดยใช้ Power point และจัด work shop เรียนรู้เรื่อง ธงโภชนาการ และศึกษาโมเดลอาหาร ตามหลักธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ และเรียนรู้เคล็ดลับอาหาร - ทำแบบฝึกปฏิบัติโจทย์ และทดสอบความรู้หลังการอบรม (Post-test)

2. ทีมวิจัยมอบแบบฝึกปฏิบัติให้แก่กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปฝึกปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตจริง

2.1 แบบฝึกปฏิบัติทางเศรษฐศาสตร์ เป็นแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ โดยเฉพาะกรณียืมเงินนอกระบบ ตลอดจนและการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

2.2 แบบฝึกปฏิบัติทางโภชนาการ เป็นสมุดบันทึกการบริโภค เพื่อจดบันทึกเมนูอาหารที่รับประทานจริง ใน 1 สัปดาห์ เพื่อประเมินคุณค่าทางโภชนาการ

3. ทีมวิจัยรวบรวมแบบฝึกปฏิบัติด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อทำการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา โดยการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

4. คณะผู้วิจัยจัดทำรายงาน นำเสนอและเผยแพร่รายงานวิจัย เพื่อให้สามารถนำผลวิจัยไปสู่ข้อเสนอต่อภาครัฐและภาคเอกชน ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ สามารถการวางแผนการออม การใช้จ่าย ให้เพียงพอต่อการรองรับวัยเกษียณอายุหรือชราภาพ ตลอดจนหลักการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์หลักโภชนเพื่อการดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุ

1.5 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary data) จากการใช้แบบฝึกปฏิบัติและการประเมินค่าคะแนนเพื่อดำเนินการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) โดยเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จำนวน 50 ท่าน

2) ข้อมูลทุติยภูมิและแหล่งข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary data) โดยใช้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในประเด็นทางภาวะเศรษฐกิจและสังคมของคนในชุมชน และใช้ข้อมูลที่ได้จากโรงพยาบาลสาธารณสุข ตำบลบ้านเกาะกา ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ในประเด็นทางสุขภาพของคนในชุมชน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) ผลงานวิจัยนี้ส่งผลให้บุคคลที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านการออมและการใช้จ่าย เข้าใจหลักของการอัตราดอกเบี้ย สามารถคิดคำนวณดอกเบี้ยได้ทั้งดอกเบี้ยเงินกู้และดอกเบี้ยเงินฝาก เข้าใจระบบภาษีทั้งภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร ทำให้ได้รับระดับโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ก่อให้ความมั่นคงในการดำรงชีวิตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพทางโภชนาการ
- 2) สามารถขยายองค์ความรู้และความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในชุมชนไปยังชุมชนที่มีระดับรายได้ในครัวเรือนใกล้เคียงกันทั่วประเทศ
- 3) ผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการวางแผนการออม การใช้จ่าย ให้เพียงพอต่อการรองรับวัยเกษียณอายุหรือชราภาพ ตลอดจนหลักการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์หลักโภชนาการเพื่อการดูแลรักษาสุขภาพในผู้สูงอายุ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน” ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายของประสิทธิผล
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นปัจจัยชี้ประการหนึ่งถึงความสำเร็จ เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประเมินในการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์หรือคุณค่าสูงต่อองค์การ (Jones, 2002) จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ ดังนี้

ดัลเบล เจ รีดลิน (Reddin, 1970) กล่าวว่า ประสิทธิภาพพิจารณาได้ 3 ระดับ คือ ระดับองค์การ (corporate) ระดับหน่วยงาน (departmental) และระดับบุคคล (managerial) ประสิทธิภาพระดับองค์การจะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ กำไร ตำแหน่งในการแข่งขัน การเจริญเติบโตและขยายตัวขององค์การ ผลผลิตภาพ ความยืดหยุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และความสัมพันธ์กับส่วนราชการ ประสิทธิภาพระดับหน่วยงาน เป็นเรื่องที่หน่วยงานในระดับย่อยขององค์การ สามารถทำผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่องค์การใหญ่ในภาพรวมได้ ประสิทธิภาพระดับบุคคล เป็นเรื่องของผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์การ ขณะที่ พิทยา บวรวัฒนา กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การเป็นเรื่องของการพิจารณาว่าองค์การประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือสภาพขององค์การที่ตั้งไว้หรือปรารถนาให้บังเกิดขึ้น (พิทยา บวรวัฒนา, 2530) สอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง การพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์หรือคาดหวังไว้เป็นหลัก และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพนี้ อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ ทั้งนี้ เป็นเพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา (สมพงษ์ เกษมสิน, 2514) สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ จะพิจารณาจากประสิทธิผลของโครงการวิจัย ดังนั้น การประเมินประสิทธิผลของโครงการ จึงหมายถึง การประเมินผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามโครงการที่สามารถกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ยุทธนา ทาตายุ, 2543, หน้า 5-19)

สำหรับรูปแบบการประเมินโครงการ ผู้วิจัยสนใจรูปแบบการประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นที่ยอมรับ และมีการนำมาใช้ในการประเมินโครงการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยมีการกำหนดประเด็นการประเมินไว้ 4 ด้านหลัก ๆ (เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2542) คือ

1) การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และระยะเวลา รวมถึงเทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการหาจุดเด่น จุดด้อย ของนโยบาย แผนงานหรือโครงการ

4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบเลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

สำหรับเกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินโครงการนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และบริบทของโครงการ โดยเกณฑ์ที่สำคัญที่มีการนำมาใช้ในการประเมินโครงการ (วรเดช จันทรศร และ ไพโรจน์ ภัทรนรากุล, 2541) ประกอบด้วย

- เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency) มีตัวชี้วัด เช่น สัดส่วนของผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย ผลผลิตต่อหน่วยเวลา ผลผลิตต่อกำลังคน ระยะเวลาในการให้บริการ

- เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness) มีตัวชี้วัด เช่น ระดับการบรรลุเป้าหมาย ระดับการบรรลุตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วม ระดับความเสี่ยงของโครงการ

- เกณฑ์ความพอเพียง (Adequacy) มีตัวชี้วัด เช่น ระดับความพอเพียงของทรัพยากร

- เกณฑ์ความพึงพอใจ (Satisfaction) มีตัวชี้วัด เช่น ระดับความพึงพอใจ

- เกณฑ์ความเป็นธรรม (Equity) มีตัวชี้วัด เช่น การให้โอกาสกับผู้ด้อยโอกาส ความเป็นธรรมระหว่างเพศ ระหว่างกลุ่มอาชีพ

- เกณฑ์ความก้าวหน้า (Progress) มีตัวชี้วัด เช่น ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมายรวม กิจกรรมที่ทำแล้วเสร็จ ทรัพยากรและเวลาที่ใช้ไป

- เกณฑ์ความยั่งยืน (Sustainability) มีตัวชี้วัด เช่น ความอยู่รอดของโครงการด้านเศรษฐกิจ ความสามารถในการขยายผลโครงการ

- เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ (Externality) มีตัวชี้วัด เช่น ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรม

อย่างไรก็ดี สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน ดังนั้น จึงใช้เกณฑ์การวัดประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการปฏิบัติการกิจ โดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติการกิจ ว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ ตามที่กำหนดไว้ก่อนการดำเนินการหรือไม่ จากการพิจารณาตัวชี้วัด 2 ด้าน คือ การบรรลุวัตถุประสงค์ และความพึงพอใจ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 องค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์

จากการสำรวจเกี่ยวกับการออมของคนส่วนใหญ่ พบว่า การออมนั้นยังไม่เพียงพอต่อการเกษียณอายุ นอกจากนี้ คนในวัยทำงานส่วนมากยังคงมีความกังวลใจในเรื่องความเพียงพอของเงินที่ใช้ในยามเกษียณ เนื่องจากวัยทำงานขาดองค์ความรู้ทางด้านการออม ขณะที่การศึกษาของ สุภาพงษ์ ต้นสุภาพ (2559) ได้ศึกษาผลกระทบขององค์ความรู้ทางการออมเพื่อควบคุมตนเองที่มีต่อการออม โดยใช้กรอบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมในเรื่องของการควบคุมตนเองมาอธิบายพฤติกรรมการออมในระดับบุคคล พบว่า การควบคุมตนเองและการผูกมัดตนเองในการออมนั้น ส่งผลทางบวกต่อปริมาณเงินออมต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญ การผูกมัดตนเองในการออมนั้น สามารถช่วยให้ปริมาณเงินออมต่อเดือนและโอกาสที่จะมีเงินเพียงพอหลังจากเลิกทำงานประจำหรือหลังวัยเกษียณเพิ่มขึ้นได้ จากการให้คำแนะนำของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (2559) ที่ได้ศึกษาลักษณะการออม ความรู้ ทักษะคิด ปัจจัยที่มีผลต่อการออม พบว่า ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม มีผลเชิงบวกต่อการออม โดยปัจจัยทางจิตวิทยาสามารถอธิบายตัวแปรการออมได้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยทางสังคม สามารถอธิบายตัวแปรการออมร่วมกันได้เพิ่มขึ้น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ความรู้เกี่ยวกับการออม และทัศนคติเกี่ยวกับการออม อธิบายตัวแปรการออมร่วมกันได้ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการเกี่ยวกับความรู้ด้านการออม และต้องการอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้สำหรับกลยุทธ์ส่งเสริมการออม ให้แก่ผู้สูงอายุมี 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การส่งเสริมการเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย กลยุทธ์การส่งเสริมความรู้สู่การออม และกลยุทธ์การสร้างความตระหนักในการออม ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมการออมจากการศึกษาของ ธนภรณ์ เนืองพลี (2561) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุ พบว่า พฤติกรรมการออมของผู้สูงอายุมีการออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวรได้แก่บ้านหรือที่ดิน และมีทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินฝากในธนาคาร อีกทั้ง มีการออมโดยการซื้อสลากออมสิน การทำประกันชีวิตและการออมผ่านสหกรณ์ในสถานประกอบการ การออมนี้เริ่มตั้งแต่วัยทำงานจนถึงวัยเกษียณ

อย่างไรก็ดี เนื่องจากผู้สูงอายุแต่ละรายมีจำนวนรายรับรายจ่ายไม่เท่ากัน ทำให้มีความสามารถในการออมแตกต่างกันไป สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุ พบว่า ดอกเบี้ยจากการฝากเงินในธนาคารไม่ใช่สิ่งจูงใจ แต่ผู้สูงอายุเลือกการออมที่สถาบันการเงินที่มีความมั่นคงเชื่อถือได้มากกว่า นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่ผู้สูงอายุมีการวางแผนสำหรับการออมในอนาคต เพราะ ไม่ต้องการให้ลูกหลานมาลำบากเลี้ยงดูตนในยามแก่ และต้องการออมเงินไว้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยเพื่อให้ตนสามารถใช้ชีวิตบั้นปลายได้อย่างมีความสุข เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ ชาร์วี บุตรบำรุง (2555) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการออมเพื่อเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุ พบว่า คนส่วนใหญ่มีลักษณะการออมโดยการฝากธนาคาร มีแรงบรรดาลใจในการออมในระดับมากที่สุด คือ เพื่อความมั่นคงในวัยสูงอายุและสามารถดำรงชีวิตได้วัยเกษียณ

2.2.1 องค์ความรู้ทางด้านโภชนาการ

สำหรับองค์ความรู้พฤติกรรมการบริโภคอาหารและภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ จากการศึกษาของ นวนิตย์ จันทรชุ่ม (2550) พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.4 มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารในระดับดีมาก และร้อยละ 28.3 มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารในระดับดี ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ปัจจุบันการบริโภคอาหารเป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสำคัญ เป็นเรื่องที่ถูกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนต่างก็ช่วยกันหาวิธีดูแลสุขภาพของประชาชนผ่านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้สูงอายุ รวมทั้ง การจัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมากมาย ทำให้ผู้สูงอายุปฏิบัติตัวเองได้ถูกต้อง สำหรับพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในประเด็นที่มากที่สุด คือ ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 6 – 8 แก้ว เลือกรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ และผาปิดมิดชิด รับประทานอาหารเนื้อปลา และเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ที่ย่อยง่าย และไม่ติดมัน รับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ และครบ 5 หมู่ ในแต่ละวันหรือทุกวัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุมีคุณดูแลในเรื่องของการเลือกซื้ออาหาร มีเงินพอที่สามารถเลือกรับประทานอาหารที่ดีและมีประโยชน์ต่อร่างกาย และได้รับคำแนะนำ และได้รับข่าวสารจากการตรวจสุขภาพด้านภาวะโภชนาการ ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของแดงต้อย ชยสิทธิโสภณ (2549) ได้กล่าวถึงหลักการจัดอาหารสำหรับผู้สูงอายุว่าควรเน้นคุณค่าอาหารกับความจำเป็นที่ร่างกายต้องได้รับตามหลักอาหาร 5 หมู่ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุที่ปฏิบัติบ่อยครั้งในประเด็นที่มากที่สุด คือ ดื่มเครื่องดื่มธัญญาหารสำเร็จรูป รับประทานอาหารว่างในตอนสายหรือตอนบ่าย เช่น โยเกิร์ต ผลไม้ และน้ำผลไม้ รับประทานอาหารที่ใช้น้ำมันพืชมาปรุงอาหาร เช่น การทอด และการผัด รับประทานอาหารถั่วหรือผลิตภัณฑ์จากถั่ว เช่น น้ำเต้าหู้ นำนมถั่วเหลือง เป็นต้น และชอบดื่มผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เช่น รังนก ชุปไก่สกัด ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ (2542) ได้กล่าวถึงว่าควรบริโภคอาหารเพื่อให้ได้สารอาหารครบถ้วนตามความต้องการของร่างกายเพื่อซ่อมแซมเซลล์ที่สึกหรอ ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรังและการขาดสารอาหาร หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะโภชนาการกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผู้สูงอายุที่มี

พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารดี จะมีภาวะโภชนาการดี ซึ่งอธิบายได้ว่าภาวะโภชนาการตามเกณฑ์มาตรฐานย่อมมีผลไปสู่พฤติกรรมกรรมการบริโภคให้อยู่ในระดับดีมากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา สงวนวงษ์ (2539) พบว่า โภชนาการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษากรณีเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และลักษณะของครอบครัว ได้แก่ สภาพที่อยู่อาศัยของครอบครัว ขนาดของครอบครัว และการดูแลของครอบครัว พบว่า (1) เพศ ผู้สูงอายุเป็นเพศหญิง จากการศึกษาเพศมีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการ โดยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศหญิงมีความสนใจที่จะดูแลสุขภาพร่างกาย และการเลือกรับประทานอาหารที่ดีต่อร่างกาย ส่วนเพศชายยังขาดการดูแลใส่ใจในด้านสุขภาพ ไม่ค่อยสนใจในการเลือกรับประทานอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นัยนา พิพัฒน์วิศิชา (2535) และอายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ลักษณะการอยู่อาศัยของครอบครัว ครอบครัวของท่านมีสมาชิกอยู่ร่วมกัน และการดูแลของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ

อย่างไรก็ดี การศึกษาที่ผ่านมาเป็นการศึกษาองค์ความรู้ในเขตเมืองที่มีการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ยังไม่พบการศึกษาที่ชัดเจนกรณีการให้ความรู้ในระดับชุมชน ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปยังการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ แก่ผู้สูงอายุในชุมชนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านการออมและการใช้จ่าย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร ทำให้ได้รับระดับโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ก่อให้ความมั่นคงในการดำรงชีวิตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพทางโภชนาการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูล วิธีดำเนินการวิจัย และวิธีการวัดผลการวิจัย ดังนี้

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary data) จากกลุ่มตัวอย่างในชุมชน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลจากการทำแบบฝึกปฏิบัติและการประเมินค่าคะแนนเปรียบเทียบก่อน-หลังจากการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน ตลอดจนการประเมินค่าความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการ

2) ข้อมูลทุติยภูมิและแหล่งข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary data) จากวารสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในประเด็นทางภาวะเศรษฐกิจและสังคมของคนในชุมชน และข้อมูลจากโรงพยาบาลสาธารณสุขตำบลบ้านเกาะกา ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ในประเด็นทางสุขภาพของคนในชุมชน

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

จากศูนย์ข้อมูลประเทศไทย ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก พ.ศ. 2559 พบว่า จำนวนประชากรที่พักอาศัยทั้งสิ้น 1,780 คน และประชากรที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 1,077 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.5 ของประชากรทั้งหมดในพื้นที่

การคำนวณขนาดตัวอย่าง สูตรของ ทาโร ยามาเน่ กรณีทราบขนาดของประชากร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ (คน)
 N = ขนาดของประชากรที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป คือ 1,077 คน
 e = ความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ คือ 15%

$$n = \frac{1,077}{(1+1,077(0.1)^2)}$$

$$n = 42 \text{ คน}$$

ดังนั้น ผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน พักอาศัยในชุมชน ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างในชุมชนได้เป็นอย่างดี

2) กระบวนการวิจัย

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ในการศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนหรือกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง จะได้รับการชี้แจงจากหัวหน้าโครงการวิจัย นักวิจัย ตลอดจนผู้นำชุมชน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อช่วยอธิบายและให้คำแนะนำในการเข้าร่วมการวิจัย
2. กรณีตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย กลุ่มตัวอย่างจะลงนามในหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed Consent Form) และ เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย (Participant Information Sheet) ไว้เป็นหลักฐานการเข้าร่วมโครงการ
3. ผู้เข้าร่วมโครงการ ทำแบบทดสอบก่อนเข้ารับการอบรมความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ (Pre-test)
4. ทีมวิจัย จัดอบรมให้ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ โดยให้การบรรยายและฝึกปฏิบัติโจทย์ทั้งทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ จะดำเนินการทั้งสิ้น 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง เมื่อสิ้นสุดการอบรมในแต่ละครั้งจะทำการทดสอบหลังการจัดกิจกรรมให้ความรู้ (Post-test)

ตารางที่ 3.1 การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ และสื่อการสอน

ครั้งที่	การจัดอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	สื่อการสอน
1	เศรษฐศาสตร์การเงิน - ความรู้เกี่ยวกับการออมเงินและอัตราดอกเบี้ย - การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้	- ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) - บรรยายโดยใช้ Power point - ทำแบบฝึกปฏิบัติโจทย์ และทดสอบความรู้หลังการอบรม (Post-test)
	เศรษฐศาสตร์การคลัง - ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	- ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) - บรรยายโดยใช้ Power point - ทำแบบฝึกปฏิบัติโจทย์ และทดสอบความรู้หลังการอบรม (Post-test)
ครั้งที่	การจัดอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ	สื่อการสอน
2	พื้นฐานโภชนาการสำหรับวัยสูงอายุ - ความสำคัญของสารอาหารและโภชนาการในผู้สูงอายุ - โรคเรื้อรังของผู้สูงอายุกับการจัดการสารอาหารและโภชนาการ	- ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) - บรรยายโดยใช้ Power point และให้ชมวิดีโอเรื่อง ความรู้พื้นฐานโภชนาการสำหรับวัยสูงอายุ - ทำแบบฝึกปฏิบัติโจทย์ และทดสอบความรู้หลังการอบรม (Post-test)
	ธงโภชนาการผู้สูงอายุ - โมเดลอาหารสำหรับผู้สูงอายุกับธงโภชนาการ - บัตรคำ แคลอรีในอาหาร	- ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) - บรรยายโดยใช้ Power point และจัด work shop เรียนรู้เรื่อง ธงโภชนาการ และศึกษาโมเดลอาหาร ตามหลักธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ และเรียนรู้แคลอรีอาหาร - ทำแบบฝึกปฏิบัติโจทย์ และทดสอบความรู้หลังการอบรม (Post-test)

5. ทีมวิจัย มอบแบบฝึกปฏิบัติให้แก่กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปฝึกปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตจริง

5.1 แบบฝึกปฏิบัติทางเศรษฐศาสตร์ เป็นแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ โดยเฉพาะกรณียืมเงินนอกระบบ ตลอดจนและการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

5.2 แบบฝึกปฏิบัติทางโภชนาการ เป็นสมุดบันทึกการบริโภค เพื่อจดบันทึกเมนูอาหารที่รับประทานจริง ใน 1 สัปดาห์ เพื่อประเมินคุณค่าทางโภชนาการ

6. ทีมวิจัยรวบรวมแบบฝึกปฏิบัติด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อทำการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา โดยการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน
7. คณะผู้วิจัยจัดทำรายงาน นำเสนอและเผยแพร่งานวิจัย เพื่อให้สามารถนำผลวิจัยไปสู่อำนาจเสนอต่อภาครัฐและภาคเอกชน ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ สามารถการวางแผนการออม การใช้จ่าย ให้เพียงพอต่อการรองรับวัยเกษียณอายุหรือชราภาพ ตลอดจนหลักการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์หลักโภชนาการเพื่อการดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุ

3.3 การวิเคราะห์และวัดผลการวิจัย

การวัดผล/การวิเคราะห์งานวิจัย ของการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ในครั้งนี้ ใช้เกณฑ์การวัดประสิทธิผล (Effectiveness) เพื่อประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการปฏิบัติการกิจ โดยการประเมินจากตัวชี้วัด หากผลการดำเนินการบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัด แสดงว่า “โครงการนี้มีประสิทธิผล”

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด เป้าหมาย วิธีการวิเคราะห์และวัดผลการวิจัย

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	วิธีการวัด
ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากอบรม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20	1. เปรียบเทียบค่าคะแนนก่อนการอบรม (Pre-test) กับคะแนนหลังการอบรม (Post-test) เพื่อวัดระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น 2. ถ้าผู้เข้ารับการอบรมมีระดับความรู้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 แสดงว่า โครงการนี้ “มีประสิทธิผล”

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด เป้าหมาย วิธีการวิเคราะห์และวัดผลการวิจัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	วิธีการวัด
ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในโครงการ	ไม่น้อยกว่า 3.51	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินประสิทธิผลความพึงพอใจในโครงการ โดยใช้แบบสอบถามวัดความความพึงพอใจในการร่วมทำกิจกรรมและความเข้าใจ <ul style="list-style-type: none"> - ความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน - ความพึงพอใจมาก 4 คะแนน - ความพึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน - ความพึงพอใจน้อย 2 คะแนน - ความพึงพอใจน้อยมาก 1 คะแนน ถ้าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในโครงการ โดยคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 แสดงว่า โครงการนี้ “มีประสิทธิผล”
ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ไม่น้อยกว่า 3.51	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินประสิทธิผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบสอบถามวัดความความพึงพอใจในการร่วมทำกิจกรรมและความเข้าใจ ความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน <ul style="list-style-type: none"> - ความพึงพอใจมาก 4 คะแนน - ความพึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน - ความพึงพอใจน้อย 2 คะแนน - ความพึงพอใจน้อยมาก 1 คะแนน ถ้าผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 แสดงว่า โครงการนี้ “มีประสิทธิผล”

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด เป้าหมาย วิธีการวิเคราะห์และวัดผลการวิจัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	วิธีการวัด
ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น	ไม่น้อยกว่า 3.51	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินประสิทธิผลการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น โดยใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการร่วมทำกิจกรรมและความเข้าใจ <ul style="list-style-type: none"> - ความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน - ความพึงพอใจมาก 4 คะแนน - ความพึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน - ความพึงพอใจน้อย 2 คะแนน - ความพึงพอใจน้อยมาก 1 คะแนน ถ้าผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น โดยคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 แสดงว่า โครงการนี้ “มีประสิทธิภาพ”

หมายเหตุ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (T-test Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. เกณฑ์การวัดประสิทธิผล (Effectiveness) หากบรรลุตามเป้าหมายของตัวชี้วัดที่กำหนด แสดงว่าโครงการนี้ “มีประสิทธิภาพ”

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน จะแบ่งการศึกษาเป็น ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนที่ทำการศึกษา ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
2. ผลการอบรมให้ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน
3. ผลการอบรมให้ความรู้ทางด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนที่ทำการศึกษา ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

ผลจากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางสังคม ประกอบด้วยข้อมูลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตรและอาชีพ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86 มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 62 ปี สถานภาพสมรสส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 53.33 รองลงมาเป็นหม้าย ร้อยละ 31.11 และโสด ร้อยละ 15.56 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 42.30 รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 30.80 และไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 23.10 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางสังคม

รายการ	ร้อยละ
1. เพศ	
- ชาย	14.00
- หญิง	86.00
2. อายุ	
- 40-49 ปี	20.00
- 50-59 ปี	16.00
- 60 ปีขึ้นไป	64.00
อายุเฉลี่ย	62.00 ปี

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางสังคม (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส	
- โสด	15.56
- สมรส	53.33
- หม้าย	31.11
- หย่า/แยก	-
4. จำนวนบุตร	
- ไม่มี	16.00
- 1 คน	2.00
- 2 คน	42.00
- 3 คน	26.00
- 4 คน	6.00
- 5 คน	6.00
- 6 คน	2.00
จำนวนบุตรเฉลี่ย	2.30 คน
5. ระดับการศึกษา	
- ประถมศึกษา	74.00
- มัธยมศึกษาตอนต้น	12.00
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	10.00
- อนุปริญญา	4.00
อาชีพ/การทำงานในปัจจุบัน	
6. - ไม่ได้ทำงาน	
- รับจ้าง	42.30
- เกษตรกร	30.80
- ธุรกิจส่วนตัว	3.80

4.2 ผลการอบรมให้ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ในส่วนของการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การทดสอบความรู้เศรษฐศาสตร์ ก่อนเข้าโครงการ (Pre-test)

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ราย ทำแบบทดสอบความรู้เศรษฐศาสตร์ (Pre-test) ที่แสดงวิธีการคำนวณหา ดอกเบี้ยเงินกู้ ดอกเบี้ยเงินฝาก ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คะแนนเต็ม 20 คะแนน

การแปลคะแนนความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์

$$(\text{คะแนนสูงสุด}-\text{ต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} = (20-0)/4 = 5.00$$

คะแนน 15.10-20.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับดีมาก

คะแนน 10.10-15.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับดี

คะแนน 5.10-10.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับปานกลาง

คะแนน 0.00-5.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ความรู้โภชนาการก่อนเข้าโครงการ (Pretest)

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ราย ตอบแบบสอบถาม (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ย 9.80 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คะแนนความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ใน “ระดับปานกลาง” เมื่อวิเคราะห์แบบทดสอบสอบถามรายข้อพบว่า มีบางข้อที่กลุ่มตัวอย่างยังไม่เข้าใจวิธีการคำนวณหาดอกเบี้ย จึงเฉลยอย่างละเอียด พร้อมทั้งแสดงวิธีการคำนวณให้กลุ่มตัวอย่างทำความเข้าใจ นอกจากนี้ ยังเปลี่ยนโจทย์และทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

2. การให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์

การให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ แก่ผู้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยเนื้อหา

- เศรษฐศาสตร์ คืออะไร
- เศรษฐศาสตร์การเงิน
- เศรษฐศาสตร์การคลัง

กิจกรรมที่ 1 เศรษฐศาสตร์ คืออะไร

เศรษฐศาสตร์ คือ การศึกษาวิธีการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และสังคม

เศรษฐศาสตร์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เศรษฐศาสตร์การเงิน และเศรษฐศาสตร์การคลัง

ภาพที่ 4.1 กิจกรรมที่ 1 เศรษฐศาสตร์ คืออะไร

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

กิจกรรมที่ 2 เศรษฐศาสตร์การเงิน

นโยบายการเงิน

นโยบายการเงิน คือ การใช้เครื่องมือทางการเงินของธนาคารกลาง ในการควบคุมดูแลปริมาณเงิน อัตราดอกเบี้ย ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

เงินออม

เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภค ในปัจจุบันหรือในอนาคต

$$\text{รายได้} - \text{รายจ่าย} = \text{ออม}$$

$$\text{รายได้} - \text{ออม} = \text{รายจ่าย}$$

วัตถุประสงค์ของการออม

1. สร้างหลักประกันชีวิตในระหว่างยังทำงานและความมั่นคงทางด้านการเงิน
2. เพื่อให้มีเงินไว้ใช้ในวัยชราไม่เป็นภาระต่อลูกหลานและสังคม
3. เพื่อให้เป็นมรดกให้ลูกหลานและสังคม
4. เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพ
5. เพื่อไว้ใช้จ่ายนอกเหนือจากรายจ่ายประจำ
6. เพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินและยามเจ็บป่วย

ประเภทการออม

1. ออมเงินในบัญชีเงินฝาก เป็นการฝากเงินไว้กับธนาคาร โดยเราสามารถเลือกได้หลายรูปแบบ ทั้งบัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ
2. ออมเงินในหุ้น เป็นการลงทุนในหุ้นเพื่อต้องการได้มาซึ่งกำไร หรือผลตอบแทน ที่สูงกว่าการฝากเงินในบัญชี แต่มีความเสี่ยงมากกว่า
3. ออมเงินในประกันชีวิต เป็นการออมเงินสำรองไว้เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับเราในอนาคต ออมในรูปแบบของการจ่ายเบี้ยประกันให้กับบริษัทประกันชีวิต โดยบริษัทฯ จะต้องจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้เอาประกัน เมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตหรืออยู่ครบตามสัญญาในกรมธรรม์
4. ออมเงินใน LTF/RMF เป็นการลงทุนระยะยาว รับผิดชอบต่อเงินในอัตราสูงกว่าบัญชีเงินฝาก พร้อมได้สิทธิพิเศษในการนำเงินลงทุนมาใช้ลดหย่อนภาษีได้
5. ออมเงินในกองทุนรวม คือการลงทุนในกองทุนที่มีผู้จัดการกองทุนคอยดูแลเงินให้ตามนโยบายกองทุน ซึ่งมีหลายประเภทและถือเป็นการกระจายความเสี่ยงในการลงทุนอีกทางหนึ่ง
6. ออมเงินในอสังหาริมทรัพย์ เป็นการซื้อที่ดิน บ้าน หรือทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเก็บเป็นทรัพย์สินในอนาคต และเป็นการเก็งกำไรในอนาคตในระดับดี ขึ้นอยู่กับแต่ละทำเลที่ตั้ง

ตารางที่ 4.2 ประเภทการออม

ประเภทการออม	ข้อดี	ข้อเสีย
ออมในบัญชีเงินฝาก	1. ฝาก-ถอนได้ตามต้องการ 2. สภาพคล่องสูง 3. ปลอดภัย ความเสี่ยงต่ำ	1. ผลตอบแทนน้อยถึงปานกลาง
ออมในหุ้น	1. ซื้อ-ขาย ได้ตามต้องการ 2. ผลตอบแทนสูงตามความเสี่ยง	1. ความเสี่ยงสูง 2. ต้องติดตามราคาหุ้นเป็นประจำ
ออมในประกันชีวิต	1. แบ่งเบาภาระเรื่องภาษี 2. ผลตอบแทนสูง 3. ค้ำครองชีวิตและครอบครัว	1. ต้องออมในระยะยาวมาก 2. อาจจะได้ไม่ใช้เงินออมนี้เอง เนื่องจากเสียชีวิตก่อนครบกำหนดระยะเวลา
ออมใน LTF / RMF	1. ใช้ลดหย่อนภาษีได้ 2. ผลตอบแทนค่อนข้างดี 3. ปลอดภัย ความเสี่ยงต่ำ	1. ต้องเก็บออมไว้ในระยะยาว
ออมในกองทุนรวม	1. ช่วยกระจายความเสี่ยงในการลงทุน 2. มีมืออาชีพดูแลจัดการการลงทุนให้ 3. ผลตอบแทนค่อนข้างดี	1. อัตราดอกเบี้ยมีความผันผวน เนื่องจากขึ้น-ลงในทิศทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ย
ออมในอสังหาริมทรัพย์	1. ผลตอบแทนค่อนข้างดี 2. ใช้แก้ังกำไรในอนาคตได้	1. สภาพคล่องต่ำ 2. ใช้เงินลงทุนจำนวนมาก

สถาบันการเงินเพื่อการออม

สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่ทำธุรกิจในรูปแบบของการกู้ยืมและให้กู้ยืม หรือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ให้กู้และผู้ขอกู้ สถาบันการเงินสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. สถาบันการเงินในระบบ เป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ
2. สถาบันการเงินนอกระบบ เป็นสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ไม่มีกฎหมายและระเบียบ

ข้อบังคับควบคุมการดำเนินงาน

สถาบันการเงินในประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีเจ้าหน้าที่จัดการดูแลระบบการเงินของประเทศให้มีความมั่นคง

ดอกเบี้ย

ดอกเบี้ย คือ เงินที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการลงทุนโดยการคำนวณเป็นอัตราร้อยละต่อปี

ดอกเบี้ยเงินฝาก คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินได้กำหนดไว้ตามแต่ละประเภทบัญชี เป็นผลตอบแทนที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินให้กับผู้เป็นเจ้าของเงิน ซึ่งดอกเบี้ยเงินฝากจะมีมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับยอดเงินต้น ระยะเวลาการฝาก แต่ละงวดระยะเวลา

วิธีการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝาก

$$= \frac{\text{เงินต้นคงเหลือ} \times \text{อัตราดอกเบี้ย} \times \text{จำนวนวันของเดือนนั้น}}{365 \text{ (จำนวนวันภายใน 1 ปี)}}$$

เงินฝากรวมดอกเบี้ย

$$= \text{เงินฝาก} + \text{ดอกเบี้ย}$$

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ คือ อัตราที่ผู้ยืม (ลูกหนี้) จ่ายดอกเบี้ยสำหรับการใช้เงินที่ตนยืมมาจากผู้ให้ยืม (เจ้าหนี้) โดยเจาะจง มีหน่วยเป็นร้อยละของเงินต้นที่จ่ายเป็นจำนวนงวดต่อเวลา สำหรับระยะเวลาทั้งหมด ระหว่างกำหนดระยะเวลาเงินกู้หรือเครดิตทั้งหมด

เงินกู้นอกระบบ

หนี้นอกระบบ เป็นหนี้ที่ผู้ให้กู้ไม่อยู่ในระบบสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจให้กู้เงินตามกฎหมาย โดยมักจะคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 15)

ลักษณะของ “หนี้นอกระบบ”

1. แจ้งตัวเลขน้อย ๆ เพื่อจูงใจให้กู้ เช่น บอกตัวเลขดอกเบี้ยที่ดูเหมือนว่าจะน้อยกว่าดอกเบี้ยเงินกู้ของสถาบันการเงิน แต่จริง ๆ แล้วดอกเบี้ยแพงมหาโหด ผู้ปล่อยกู้มักจะไม่ได้บอกให้ทราบก่อนว่า ระยะเวลาที่คิดดอกเบี้ยนั้น เป็นอย่างไร (คิดดอกเบี้ยต่อวัน ต่อเดือน หรือต่อปี) แต่มักจะบอกจำนวนเงินที่จ่ายเป็นรายวัน เพื่อให้ดูเป็นเงินจำนวนเล็กน้อย ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้เกิดความต้องการกู้ในจำนวนเงินมาก ๆ
2. การคิดดอกเบี้ยแบบคงที่ จะทำให้ลูกหนี้ต้องจ่ายดอกเบี้ยมากกว่าการคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก เพราะดอกเบี้ยจะคิดจากเงินต้นที่กู้ทั้งก้อน แม้ลูกหนี้จะทยอยจ่ายคืนหนี้ทุกเดือนก็ตาม
3. บังคับให้ทำสัญญาเงินกู้เกินจริง เช่น กู้ 10,000 บาท แต่สัญญาเขียน 30,000 บาท ถ้าไม่ยอมลงนามในสัญญา ก็ไม่ให้เงิน เป็นต้น

4. ทวงหนี้โหด ตามที่เป็นข่าวกันหลายต่อหลายครั้งกับวิธีการทวงหนี้แบบแปลกๆ ไม่เฉพาะชู้หรือ
ประจານให้ได้อายเท่านั้น แต่ถึงขั้นทำร้ายร่างกายกันก็มี

5. หลีกเลี่ยงการให้กู้โดยตรง โดยให้คนอื่นปล่อยกู้แทนอีกหลายทอด หรือให้ลูกหนี้ที่ต้องการกู้เงินไป
ซื้อสินค้า เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ด้วยบัตรเครดิตผ่อนแล้วนำมาขายต่อให้นายทุนในราคาส่วนลด เช่น สินค้าราคา
20,000 บาท จะรับซื้อที่ 17,000 บาท นายทุนได้สินค้าราคาถูกไปขายต่อขณะที่ลูกหนี้นอกจากจะได้เงินสดไม่
เต็มจำนวน เพราะจ่ายดอกเบี้ยล่วงหน้าไป 3,000 บาทแล้ว ยังต้องมาผ่อนดอกเบี้ยในส่วนของบัตรเครดิตที่
ยอดเงิน 20,000 บาทอีกด้วย

การคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้

การคำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด

$$= \text{เงินต้น} \times \text{อัตราดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{ระยะเวลา (ปี)}$$

จำนวนเงินที่ต้องชำระต่องวด

$$= \frac{(\text{เงินต้น} + \text{ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด})}{\text{จำนวนงวดที่ต้องผ่อนทั้งหมด}}$$

ภาพที่ 4.2 กิจกรรมที่ 2 เศรษฐศาสตร์การเงิน

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

กิจกรรมที่ 3 เศรษฐศาสตร์การคลัง

นโยบายการคลัง คือ นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับการใช้จ่าย การจัดหารายได้ และการบริหารหนี้สิน
สาธารณะ

ภาษี

ภาษี คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร เพื่อนำมาใช้บริหารและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้ง
ทางเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคม การประชาสัมพันธ์ การป้องกันประเทศและรักษาความ
สงบภายในประเทศ สร้างสาธารณูปโภค รวมไปถึงเงินเดือนของราชการ ทหาร ตำรวจ ผู้ทำหน้าที่ให้บริการ
ประชาชน

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี คือ ประชาชนผู้มีรายได้ โดยรัฐจะจัดเก็บภาษีจากความสามารถของบุคคล ผู้ที่มี
รายได้มากจะเสียภาษีมากกว่าผู้มีรายได้น้อยกว่า ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยอาจไม่ต้องเสียภาษีเลยก็ได้ ซึ่งภาษีนั้น ได้
แบ่งออกเป็นหลายประเภท ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีอากร
แสตมป์ รวมไปถึงภาษีที่จัดเก็บจากท้องถิ่น ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นภาษีที่จัดเก็บเป็นรายปีตามมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (เช่น บ้าน
อาคาร) ที่ครอบครอง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยรับผิดชอบการจัดเก็บ เริ่มบังคับใช้ 13
มีนาคม 2562 เดิมจะเริ่มเก็บภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศขยาย
กำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 จากวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.
2563 เป็นเริ่มจัดเก็บภาษีในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563 โดยมีหนังสือแจ้งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่ว
ประเทศ เมื่อ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา

ที่มาของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ไม่ใช่การเก็บภาษีใหม่ แต่เป็นการ
ปรับปรุงกฎหมายเพื่อนำมาใช้แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหา
โครงสร้างภาษีเดิม กระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินมากขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้
สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คือ เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง เจ้าของห้องชุด และผู้
ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ โดยถ้าเป็นเจ้าของหรือ
ครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ในวันที่ 1 มกราคม ของปีใด ก็มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น ทั้งนี้ ถ้า
เจ้าของที่ดินและเจ้าของสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินนั้นเป็นคนละคนกัน ให้ต่างคนต่างเสียภาษีเฉพาะส่วนที่ตนเอง
เป็นเจ้าของ

หน่วยงานจัดเก็บภาษี คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยจะส่งแบบประเมินแสดงจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระให้แก่ผู้เสียภาษีภายในเดือนกุมภาพันธ์ของแต่ละปี และผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระภาษีภายในเดือนเมษายนของปีนั้น ซึ่งอาจขอผ่อนชำระเป็นรายงวดได้

วัตถุประสงค์ในการเก็บภาษีที่ดินใหม่

ภาษีที่ดินใหม่มีวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนี้

1. เพิ่มรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แก้ปัญหาเรื่องภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีโรงเรือนและที่ดิน
3. ลดความเหลื่อมล้ำของความรวยและความจน
4. แก้ปัญหาที่ดินรกร้างให้ทำมาค้าขายประโยชน์ได้มากขึ้น
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลที่มีการเก็บภาษีอย่างเป็นธรรมใน

ท้องถิ่น

กฎหมายที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 (เริ่มจัดเก็บภาษี เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

1. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ประกอบเกษตรกรรม ยกเว้น กรณีหากเป็นที่ดินของบุคคลธรรมดาและมีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท
2. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่อยู่อาศัย ยกเว้น กรณีหากเป็นบ้านหลังแรก มูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท
3. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์อื่น นอกเหนือจากข้อ 1, 2 มูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท เก็บภาษีเริ่มต้น 0.3%
4. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามความแก่สภาพ เก็บภาษีเริ่มต้น 0.30% และเพิ่มขึ้น 0.30% ทุก 3 ปี หากยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ แต่ไม่เกิน 3%

ภาพที่ 4.3 กิจกรรมที่ 3 เศรษฐศาสตร์การคลัง

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

3. วัดความรู้เศรษฐศาสตร์หลังเข้าร่วมโครงการ (Post-test)

หลังจากเรียนรู้ เรื่องเศรษฐศาสตร์ ทั้งในส่วนของเศรษฐศาสตร์การเงินและเศรษฐศาสตร์การคลัง พร้อมทั้งให้ฝึกฝนให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม แล้ว ได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบความรู้เศรษฐศาสตร์ (Post-test) ผลการทดสอบความรู้หลังการอบรมความรู้เศรษฐศาสตร์ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มตัวอย่างหลังการอบรมเพิ่มมากขึ้นมากกว่าก่อนอบรม โดยคะแนนได้ 16.60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน อยู่ใน “ระดับดีมาก” มีคะแนนเพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย 9.80 คะแนน คิดเป็น คะแนนเพิ่มขึ้นหลังจกอบรมความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 69.39

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการทดสอบว่า ผลของการให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนทดสอบหลังการอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่นั้น สามารถทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความรู้เศรษฐศาสตร์ก่อนและหลังอบรมได้ โดยการใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ T-test กล่าวคือ

ในการวิเคราะห์ได้กำหนดสมมติฐานในการทดสอบ ดังนี้

H0: $\mu_A = \mu_B$ (การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง)

H1: $\mu_A \neq \mu_B$ (การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง)

โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95%

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการให้ความรู้เศรษฐศาสตร์

การให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t	Sig. (2-tailed)
ก่อนให้ความรู้ (Pre-test)	9.80	1.414	-9.379*	.000
หลังให้ความรู้ (Post-test)	16.60	4.785		

ที่มา : ทีมวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ค่า t-test พบว่า sig แสดงถึง *การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก $H_0: \mu_A = \mu_B$ แสดงว่า $H_1: \mu_A \neq \mu_B$ การให้ความรู้ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง กล่าวคือ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังจากให้ความรู้เศรษฐศาสตร์

การให้ความรู้ทางด้าน	ก่อนให้ความรู้		หลังให้ความรู้		ความรู้ที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความรู้	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความรู้	
เศรษฐศาสตร์	9.80	ปานกลาง	16.60	ดีมาก	69.39

ที่มา : ทีมวิจัย

หมายเหตุ การแปลคะแนนความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์

(คะแนนสูงสุด-ต่ำสุด)/จำนวนชั้น = $(20-0)/4 = 5.00$

คะแนน 15.10-20.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับดีมาก

คะแนน 10.10-15.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับดี

คะแนน 5.10-10.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับปานกลาง

คะแนน 0.00-5.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการการให้ความรู้เศรษฐศาสตร์

ระดับความพึงพอใจในการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับ	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1. ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับใด	4.34	มากที่สุด	.658
2. ท่านสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด	4.22	มากที่สุด	.679
3. ท่านสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ในระดับใด	4.18	มาก	.774

ที่มา : ทีมวิจัย

หมายเหตุ

การแปลคะแนนของแบบสอบถามความพึงพอใจ เนื่องด้วยแบบสอบถามได้กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด/ควรปรับปรุง

เมื่อนำคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับค่าเฉลี่ยแบ่งระดับความพึงพอใจตามระดับความกว้างของอันตรภาคชั้น

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= (5-1)/5 = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น

คะแนน 1.00-1.80 เท่ากับ น้อยที่สุด

คะแนน 1.81-2.60 เท่ากับ น้อย

คะแนน 2.61-3.40 เท่ากับ ปานกลาง

คะแนน 3.41-4.20 เท่ากับ มาก

คะแนน 4.21-5.00 เท่ากับ มากที่สุด

4.3 ผลการอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ในส่วนของการให้ความรู้ทางโภชนาการ มีผลการศึกษา ดังนี้

1. การทดสอบความรู้โภชนาการ ก่อนเข้าโครงการ (Pre-test)

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ราย ทำแบบทดสอบความรู้โภชนาการ (Pre-test) จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถามแบบถูกผิด วัดความรู้โภชนาการ ตามหลักโภชนาการผู้สูงอายุ ของกรมอนามัย ในเรื่องของการบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่ อาหารหวานมันเค็ม การพักผ่อนและการออกกำลังกาย

การแปลคะแนน ของแบบสอบถาม

คะแนน 18.10-20.00 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับดีมาก
คะแนน 15.10-18.00 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับดี
คะแนน 12.10-15.00 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับปานกลาง
คะแนนน้อยกว่า 12 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ความรู้โภชนาการก่อนเข้าโครงการ (Pretest)

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ราย ตอบแบบสอบถาม (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ย 15.04 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คะแนนความรู้ด้านโภชนาการอยู่ใน “ระดับดี” เมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อพบว่า มีบางข้อที่กลุ่มตัวอย่างยังมีความเข้าใจไม่ถูกต้อง เช่น เรื่องพลังงานและสารอาหารโภชนาการของผู้สูงอายุ หลักการกินอาหารหวานมันเค็ม การกินอาหารหมักดอง ยาแดง และการดื่มชา กาแฟ

2. การให้ความรู้ด้านโภชนาการผู้สูงอายุ

การให้ความรู้โภชนาการผู้สูงอายุ แก่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ประกอบด้วยเนื้อหา

- การบรรยายแบบมีส่วนร่วม เรื่องธงโภชนาการ
- กิจกรรมกลุ่มย่อย การเรียนรู้เมนูสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ จากบัตรคำเมนูสุขภาพ
- แบบปฏิบัติการใบงาน เรื่องความรู้ด้านโภชนาการ การแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
- แบบปฏิบัติการการบันทึกแผนภาพตามหลักธงโภชนาการ การทำแบบฝึกปฏิบัติความรู้ในกลุ่ม
- แบบปฏิบัติการการบันทึกเมนูอาหารประจำวัน

เนื้อหาความรู้ด้านโภชนาการผู้สูงอายุ

กิจกรรมที่ 1 เรียนรู้ เรื่องธงโภชนาการผู้สูงอายุ ของกรมอนามัย

ภาพที่ 4.4 ธงโภชนาการผู้สูงอายุ

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

วิทยากร อธิบายหลักการรับประทานอาหาร ตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ ร่วมกับแสดงโมเดลอาหาร ธงโภชนาการผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.5 การบรรยายเชิงโภชนาการแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

ผู้สูงอายุ ควรได้รับสารอาหารให้ได้พลังงาน ประมาณ 1,400-1,800 กิโลแคลอรีต่อวัน ขึ้นกับพลังงาน
ที่จะใช้ในกิจกรรมในแต่ละวัน ได้แก่

- 1) 1,400 กิโลแคลอรี คือ ผู้สูงอายุหญิงหรือชาย ที่ทำกิจกรรมเบา อยู่แต่บ้าน ทำงานกิจกรรม
เล็กน้อย
- 2) 1,600 กิโลแคลอรี คือ ผู้สูงอายุหญิง ที่ทำกิจกรรมปานกลาง ออกกำลังกายเป็นประจำ
- 3) 1,800 กิโลแคลอรี คือ ผู้สูงอายุชาย ที่ทำกิจกรรมปานกลาง ออกกำลังกายเป็นประจำ

ภาพที่ 4.6 สารอาหารที่ควรได้รับตามพลังงานต่อวันของธงโภชนาการผู้สูงอายุ
ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

ใน 1 วัน สารอาหารที่ควรได้รับ ตามพลังงานต่อวัน ของธงโภชนาการผู้สูงอายุ มีดังนี้

1. ข้าว/แป้ง	7-8-9 ทัพพี	ต่อวัน
2. เนื้อสัตว์	6-7-8 ช้อนกินข้าว	ต่อวัน
3. ผัก	4 ทัพพี	ต่อวัน
4. ผลไม้	1-2-3 ส่วน	ต่อวัน
5. นม	1-2 แก้ว	ต่อวัน
6. น้ำ	8 แก้ว	ต่อวัน

และ

- ❖ น้ำตาล น้ำมัน เกลือ วันละน้อย ๆ
- ❖ ออกกำลังกายอย่างน้อย วันละ 30 นาที
- ❖ นอนหลับให้ได้ วันละ 7-9 ชั่วโมง

เรียนรู้เรื่อง สัดส่วนอาหาร หวาน มัน เค็ม

การรับประทานอาหาร หวานจัด เค็มจัด และอาหารไขมันสูง ส่งผลต่อการสะสมในร่างกาย เพราะเผาผลาญไม่หมด ดังนั้นใน 1 วันควรรับประทาน สัดส่วน หวาน: มัน: เค็ม = 6:6:1 ซ่อนซา ปริมาณน้ำตาล ปริมาณเกลือในอาหาร โมเดลอาหาร หวาน มันเค็ม ชนิดของอาหารที่มีปริมาณน้ำตาล และเกลือโซเดียมสูง และเรียนรู้เรื่องฉลากอาหาร และปริมาณสารอาหารและพลังงาน

กิจกรรมที่ 2 ทบทวนความรู้โดยให้ทำแบบฝึกปฏิบัติ เรื่อง ความรู้ความเข้าใจโภชนาการผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.7 ทบทวนความรู้โดยให้ทำแบบฝึกปฏิบัติ เรื่อง ความรู้ความเข้าใจโภชนาการผู้สูงอายุ
ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

กิจกรรมที่ 3 เรียนรู้บัตรคำ เมนูสุขภาพผู้สูงอายุ

ให้กลุ่มตัวอย่าง ในกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน ในการเลือก 5 เมนูอาหารสุขภาพ ที่เหมาะสมกับ
ผู้สูงอายุ เรียงลำดับ เมนูอาหารตามพลังงานและสารอาหาร

วิทยากร กลุ่ม อธิบายสรุป สารอาหารและเมนูสุขภาพที่เหมาะสมในผู้สูงอายุ

- 5 เมนูเหมาะสม ได้แก่ ต้มจืดตำลึงหมูสับ แกงเลียงผักรวม ต้มจับฉ่าย เกี้ยวน้ำหมูสับ
แตงโม 5-6 ชิ้น
- 5 เมนูไม่เหมาะสม ได้แก่ พะแนงเนื้อ มัสมั่นไก่ เส้นใหญ่ผัดซีอิ๊วใส่ไข่ ยำกุนเชียง ขนมหครก
3 คู่

กิจกรรมที่ 4 เรียนรู้การจัดสรรอาหารเข้าหมวดหมู่ เข้าในแผนภาพธงโภชนาการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจของ
ชนิดของอาหารและโภชนาการ

ให้กลุ่มตัวอย่างนำรายการอาหารที่กำหนดนี้ เติมลงในองค์ประกอบของกรอบแผนภาพของธง
โภชนาการผู้สูงอายุและระบุปริมาณต่อวัน

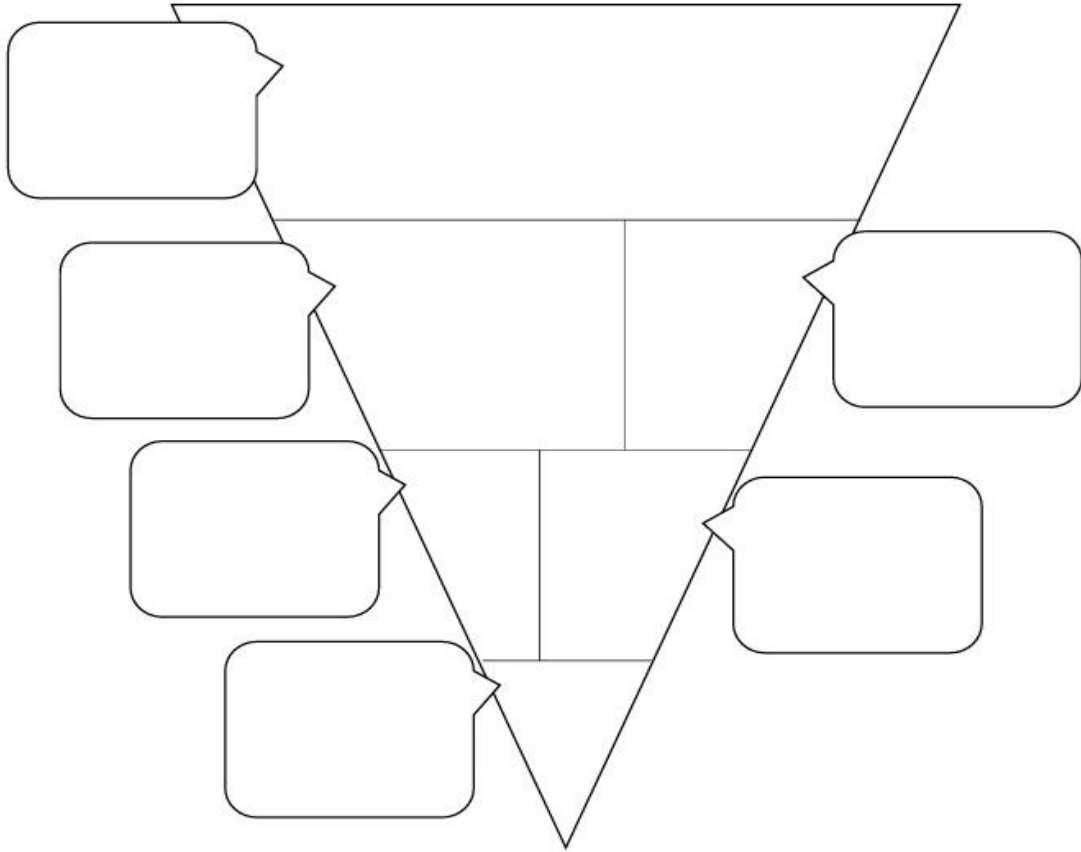
รายการอาหาร 20 ชนิด

1. ข้าวสวย (กึ่ง)	2. เนื้อหมู	3. ผักบุ้ง	4. เกลือ
5. หมี่ขาว	6. เนื้อไก่	7. มะม่วง	8. ข้าวเหนียว
9. น้ำตาลทราย	10. บวบ	11. ขนมหิน	12. ไข่เป็ด
13. เนื้อปลา	14. น้ำมันถั่วเหลือง	15. มะละกอ	16. นมจืด
17. ผักกาดขาว	18. แดงโม	19. น้ำตาลทราย	20. น้ำมันพืช

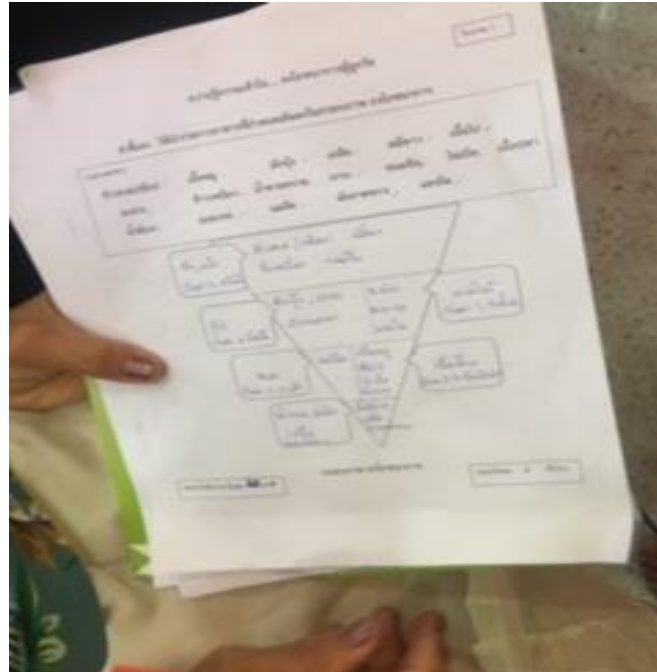
ภาพที่ 4.8 เรียนรู้การจัดสรรอาหารเข้าหมวดหมู่ เข้าในแผนภาพธงโภชนาการ
ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

กรอบภาพ ธงโภชนาการ

ภาพที่ 4.9 กรอบภาพ ธงโภชนาการ

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

ภาพที่ 4.10 การจัดสรรอาหารเข้าหมวดหมู่ ในกรอบภาพ ธงโภชนาการ

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

กิจกรรมที่ 5 เรียนรู้การบันทึกและวิเคราะห์ เมนูอาหารประจำวันที่ได้รับประทาน ว่าเป็นไปตามธงโภชนาการ ของกรมอนามัย มอบสมุดสุขภาพให้บันทึกเมนูอาหารประจำวันให้ไปที่บ้าน เพื่อฝึกบันทึกและการวิเคราะห์ การกิน ให้เป็นไปตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.6 แบบบันทึกพลังงานและสารอาหารประจำวันตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ

ประเภทอาหารใน 1 วัน (3-4 มื้อ)ปกติ	ผู้อบรม บันทึกจำนวนที่กิน (ใน 1 วัน)	สรุปผลโดยนักวิจัย เทียบกับธงโภชนาการ
ข้าว/แป้ง (ไม่เกิน 6-7 ทัพพี)ทัพพี	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
เนื้อสัตว์ (ไม่เกิน 7-8 ช้อนคาว)ช้อนคาว	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ

ตารางที่ 4.6 แบบบันทึกพลังงานและสารอาหารประจำวันตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ (ต่อ)

ประเภทอาหารใน 1 วัน (3-4 มื้อ)ปกติ	ผู้อบรม บันทึกจำนวนที่กิน (ใน 1 วัน)	สรุปผลโดยนักวิจัย เทียบตามธงโภชนาการ
ผัก (ไม่น้อยกว่า 4 ท็อปปี)ท็อปปี	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
ผลไม้ 1 ส่วน (=กำมือ) = 6 ชิ้นเล็ก ให้พลังงาน 60 กิโลแคลอรีส่วน	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
หวาน : มัน : เค็ม (น้ำตาล น้ำมัน เกลือ ไม่เกิน 6:6:1) ซ่อนชา ที่ใส่ปรุงอาหาร สัดส่วน	☐ มากไป ☐ ปกติ (ไม่เกิน 6:6:1)
สรุปพลังงาน รวมต่อวัน จากกินทั้งหมดกิโลแคลอรี	ประมาณการ.....กิโลแคลอรี	พลังงานผู้สูงอายุที่ได้รับ ☐ 1400 กิโลแคลอรี ☐ 1600 กิโลแคลอรี

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

ภาพที่ 4.11 เรียนรู้การบันทึกและวิเคราะห์ เมนูอาหารประจำวันที่ได้รับประทาน

ที่มา: การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

3. วัดความรู้โภชนาการหลังเข้าร่วมโครงการ (Post-test)

หลังจากเรียนรู้ เรื่องโภชนาการเพื่อผู้สูงอายุ โดยให้กลุ่มตัวอย่างมีฝึกปฏิบัติเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มผู้สูงอายุแล้ว หลังการอบรม ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบความรู้โภชนาการ (Post-test) จำนวน 20 ข้อ ผลการทดสอบความรู้หลังการอบรมความรู้โภชนาการ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มตัวอย่างหลังการอบรมเพิ่มมากขึ้น มากกว่าก่อนอบรม โดยคะแนนได้ 18.34 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน อยู่ใน “ระดับดีมาก” มีคะแนนเพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ย 15.040 คะแนน คิดเป็น คะแนนเพิ่มขึ้นหลังจากอบรมความรู้ทางด้านโภชนาการ ร้อยละ 21.94

อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการทดสอบว่า ผลของการให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนทดสอบหลังการอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่นั้น สามารถทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความรู้โภชนาการก่อนและหลังอบรมได้ โดยการใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ความแตกต่างแบบ T-test กล่าวคือ

ในการวิเคราะห์ที่ได้กำหนดสมมติฐานในการทดสอบ ดังนี้

H0: $\mu_A = \mu_B$ (การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง)

H1: $\mu_A \neq \mu_B$ (การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง)

โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95%

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการให้ความรู้ด้านโภชนาการ

การให้ความรู้ด้าน โภชนาการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t	Sig. (2-tailed)
ก่อนให้ความรู้ (Pre-test)	15.04	3.232	-6.912*	.000
หลังให้ความรู้ (Post-test)	18.34	2.037		

ที่มา : ทีมวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ค่า t-test พบว่า sig แสดงถึง *การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้ จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H0: $\mu_A = \mu_B$ แสดงว่า H1: $\mu_A \neq \mu_B$ การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง กล่าวคือ

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังจากให้ความรู้ด้านโภชนาการ

การให้ความรู้ ทางด้าน	ก่อนให้ความรู้		หลังให้ความรู้		ความรู้ที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความรู้	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความรู้	
โภชนาการ	15.04	ดี	18.34	ดีมาก	21.94

ที่มา : ทีมวิจัย

หมายเหตุ การแปลคะแนนความรู้ทางด้านโภชนาการ

คะแนน 18.10 -20.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับดีมาก

คะแนน 15.10-18.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับดี

คะแนน 12.10-15.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับปานกลาง

คะแนนน้อยกว่า 12 คะแนน หมายถึง มีความรู้ด้านโภชนาการในระดับน้อย

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการการให้ความรู้ด้านโภชนาการ

ระดับความพึงพอใจในการให้ความรู้ทางด้านโภชนาการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับ	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1. ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับใด	4.64	มากที่สุด	.631
2. ท่านสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด	4.48	มากที่สุด	.677
3. ท่านสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ในระดับใด	4.48	มากที่สุด	.707

ที่มา : ทีมวิจัย

หมายเหตุ

การแปลคะแนนของแบบสอบถามความพึงพอใจ เนื่องด้วยแบบสอบถามได้กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด/ควรปรับปรุง

เมื่อนำคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับค่าเฉลี่ย

แบ่งระดับความพึงพอใจตามระดับความกว้างของอันตรภาคชั้น

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= (5-1)/5 = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น

คะแนน 1.00-1.80 เท่ากับ น้อยที่สุด

คะแนน 1.81-2.60 เท่ากับ น้อย

คะแนน 2.61-3.40 เท่ากับ ปานกลาง

คะแนน 3.41-4.20 เท่ากับ มาก

คะแนน 4.21-5.00 เท่ากับ มากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผลการศึกษา “การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน” โดยมีขอบเขตพื้นที่การศึกษาที่ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุ จำนวน 50 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการอบรมความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาในข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพทางสังคม ประกอบด้วยข้อมูลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตรและอาชีพ ในตารางที่ 5.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86 มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 62 ปี สถานภาพสมรสส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 53.33 รองลงมาเป็นหม้าย ร้อยละ 31.11 และโสด ร้อยละ 15.56 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 42.30 รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 30.80 และไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 23.10

ตารางที่ 5.1 สรุปข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

รายการ	สรุป (ร้อยละ)	
1. เพศ	หญิง	86.00
2. อายุ	60 ปีขึ้นไป	64.00
	อายุเฉลี่ย 62 ปี	
3. สถานภาพสมรส	สมรส	53.33
4. จำนวนบุตร	2 คน	42.00
	จำนวนบุตรเฉลี่ย 2.3 คน	
5. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1 - ป.6)	74.00
6. อาชีพหลัก	รับจ้าง	42.30

ที่มา: ทีมวิจัย

2) การอบรมให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

จากตารางที่ 5.2 การอบรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ จะเน้นการให้ความรู้ในความหมายของเศรษฐศาสตร์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อมุ่งให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวิธีการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้เข้าใจเศรษฐศาสตร์ในประเด็นของเศรษฐศาสตร์การเงินและเศรษฐศาสตร์การคลัง ด้วย

ทั้งนี้ ในแต่ละครั้งที่ทำการอบรมจะมีการทำกิจกรรม ทำแบบฝึกปฏิบัติเพื่อประเมินความรู้และความเข้าใจ อันที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการนำความรู้ที่ได้รับจากอบรมไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นต่อไป

ตารางที่ 5.2 การอบรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

เนื้อหาที่อบรม	ผลการอบรม
เศรษฐศาสตร์การเงิน - ความรู้เกี่ยวกับการออมเงินและอัตราดอกเบี้ย - การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้	ก่อนให้ความรู้ (Pre-test) ระดับคะแนน 9.80 คะแนน (ปานกลาง) หลังให้ความรู้ (Post-test)
เศรษฐศาสตร์การคลัง - ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ระดับคะแนน 16.60 คะแนน (ดีมาก) ความรู้ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.39

ที่มา: ทีมวิจัย

ตารางที่ 5.3 เปรียบเทียบระดับความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ก่อนและหลังการอบรม

ระดับความรู้ก่อนอบรม	ระดับความรู้หลังอบรม	ระดับการเปลี่ยนแปลง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
9.80 คะแนน ระดับปานกลาง	16.60 คะแนน ระดับดีมาก	ความรู้เพิ่มขึ้น 69.39	มีนัยสำคัญทางสถิติที่*** P < 0.01

ที่มา: ทีมวิจัย

ตารางที่ 5.4 ระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น

ระดับความพึงพอใจ	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	การถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น
4.34 ระดับมากที่สุด	4.22 ระดับมากที่สุด	4.18 ระดับมาก

ที่มา: ทีมวิจัย

2) การอบรมให้ความรู้ทางโภชนาการ

จากตารางที่ 5.2 การอบรมการให้ความรู้ทางโภชนาการ จะเน้นการให้ความรู้ในพื้นฐานโภชนาการสำหรับวัยสูงอายุ ตลอดจนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับธงโภชนาการผู้สูงอายุ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อมุ่งให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวิธีการเลือกบริโภคอาหารได้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล

ทั้งนี้ ในแต่ละครั้งที่ทำการอบรมจะมีการทำกิจกรรม ทำแบบฝึกปฏิบัติเพื่อประเมินความรู้และความเข้าใจ อันที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการนำความรู้ที่ได้รับจากอบรมไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นต่อไป

ตารางที่ 5.5 การอบรมการให้ความรู้ทางโภชนาการ

เนื้อหาที่อบรม	ผลการอบรม
พื้นฐานโภชนาการสำหรับวัยสูงอายุ - ความสำคัญของสารอาหารและโภชนาการในผู้สูงอายุ	ก่อนให้ความรู้ (Pre-test) ระดับคะแนน 15.04 คะแนน (ดี)
ธงโภชนาการผู้สูงอายุ - พลังงานและสารอาหารผู้สูงอายุ - บัตรค่าเมนูสุขภาพ - การจัดอาหาร ตามหลักธงโภชนาการผู้สูงอายุ - แนวทางการบันทึกเมนูอาหาร และการบ้านสมุดสุขภาพ	หลังให้ความรู้ (Post-test) ระดับคะแนน 18.34 คะแนน (ดีมาก) ความรู้ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.94

ที่มา: ทีมวิจัย

ตารางที่ 5.6 เปรียบเทียบระดับความรู้ด้านโภชนาการก่อนและหลังการอบรม

ระดับความรู้ก่อนอบรม	ระดับความรู้หลังอบรม	ระดับการเปลี่ยนแปลง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
15.04 คะแนน ระดับดี	18.34 คะแนน ระดับดีมาก	ความรู้เพิ่มขึ้น 21.94	มีนัยสำคัญทางสถิติที่*** P < 0.01

ที่มา: ทีมวิจัย

ตารางที่ 5.7 ระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น

ระดับความพึงพอใจ	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	การถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น
4.64 ระดับมากที่สุด	4.48 ระดับมากที่สุด	4.48 ระดับมาก

ที่มา: ทีมวิจัย

3) เปรียบเทียบการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ก่อนและหลังการอบรม

จากตารางที่ 5.8 เมื่อเปรียบเทียบการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 5.8 เปรียบเทียบการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ก่อนและหลังการอบรมความรู้

ความรู้ด้าน	ก่อนเข้าร่วมโครงการ	หลังเข้าร่วมโครงการ	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
1. เศรษฐศาสตร์	ปานกลาง	ดีมาก	69.39	มีนัยสำคัญทางสถิติ *** P<0.01
2. โภชนาการ	ดี	ดีมาก	21.94	มีนัยสำคัญทางสถิติ *** P<0.01

ที่มา: ทีมวิจัย

ตารางที่ 5.9 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น หลังการจัดอบรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ

ความรู้ด้าน	ระดับความพึงพอใจ	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	การถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น
1. เศรษฐศาสตร์	4.34 ระดับมากที่สุด	4.22 ระดับมากที่สุด	4.18 ระดับมาก
2. โภชนาการ	4.64 ระดับมากที่สุด	4.48 ระดับมากที่สุด	4.48 ระดับมาก

ที่มา: ทีมวิจัย

5.2 อภิปราย

จากวัตถุประสงค์ในการศึกษา ที่ต้องการจะประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการที่บูรณาการกับงานบริการวิชาการแก่สังคม ต่อการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีพเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน นั้น มีรายละเอียดดังนี้

1) การให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ก่อนและหลังการอบรมความรู้

ผลจากการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ พบว่า ก่อนการอบรมผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์การเงินและการคลัง อยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น และเมื่อได้รับการอบรม ทั้งในด้านของการให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติ ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 69.39 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และประกอบอาชีพรับจ้าง เท่านั้น ซึ่งอาจไม่เข้าใจองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์โดยเฉพาะในเชิงตัวเลขและการคิดคำนวณดอกเบี้ยมากนัก แต่หลังจากได้รับการอบรมความรู้และผ่านการฝึกปฏิบัติ ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างมาก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หรือ ระดับความเชื่อมั่น 99%

ผลจากการให้ความรู้ทางโภชนาการ พบว่า ก่อนการอบรมผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ทางโภชนาการ อยู่ในระดับดี และเมื่อได้รับการอบรม ทั้งในด้านของการให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติ ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.94 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมส่วนหนึ่งเป็น อสม. หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งมีความรู้ทางด้านสาธารณสุขเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ดี การให้ความรู้ทางโภชนาการในครั้งนี้ ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หรือ ระดับความเชื่อมั่น 99%

2) ระดับความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่น หลังการจัดอบรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ

หลังจากการจัดอบรมให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ พบว่า ระดับคะแนนความพึงพอใจ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายทอดความรู้ทางโภชนาการให้กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับ 4.64, 4.48 และ 4.48 ตามลำดับ ซึ่งระดับคะแนนสูงกว่าการจัดอบรมให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ ที่อยู่ในระดับ 4.34, 4.22 และ 4.18 ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนในชุมชน เมื่อเปรียบเทียบกับความรู้ทางด้านโภชนาการที่คนในชุมชนรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของสาธารณสุข แต่อย่างไรก็ดี การให้ความรู้ทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการนับว่า ยังคงมีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุของคนในชุมชน

3) การประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ

สำหรับการวัดผลการวิเคราะห์งานวิจัยของการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ในครั้งนี้ ได้ใช้เกณฑ์การวัดประสิทธิผล (Effectiveness) เพื่อประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการปฏิบัติการกิจ โดยการประเมินจากตัวชี้วัด หากผลการดำเนินการบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัด แสดงว่า “โครงการนี้มีประสิทธิผล” ซึ่งจากผลการดำเนินงานตามโครงการ สามารถสรุปได้ดังตาราง 5.10

ตารางที่ 5.10 การประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

เป้าหมาย และตัวชี้วัด	การให้ความรู้ทาง เศรษฐศาสตร์	การให้ความรู้ทาง โภชนาการ	ความมีประสิทธิภาพ “Effectiveness”
ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ เพิ่มขึ้นหลังจากอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20	69.39	21.94	✓
ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจ ในโครงการ คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51	4.34	4.64	✓
ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51	4.22	4.48	✓
ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไป ถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51	4.18	4.48	✓

ที่มา: ทีมวิจัย

จากผลการดำเนินโครงการใน ตาราง 5.10 สามารถกล่าวได้ว่า การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชนในครั้งนี้ “โครงการมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)” เนื่องจากผลการดำเนินการตามโครงการได้บรรลุเป้าหมายทุกตัวชี้วัดของโครงการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การประเมินประสิทธิผลโปรแกรมการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน นั้น คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดปี ทั้งนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถประเมินความรู้ของตนเอง ทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ซึ่งล้วนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันด้วยตนเองได้ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถปรึกษา และขอคำแนะนำจากวิทยากร รวมทั้งเพื่อนที่เข้าร่วมโครงการด้วยกัน นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการยังสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับการอบรมด้วย

2. ควรติดตามผู้เข้ารับการอบรมว่า หลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว ผู้เข้าร่วมได้นำความรู้ทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ องค์กรความรู้ที่ได้รับนั้น ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจและภาวะสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชนหรือไม่อย่างไร

3. ควรขยายพื้นที่การให้บริการวิชาการไปยังชุมชนอื่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน โดยเฉพาะในเขตจังหวัดที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับผิดชอบ ในฐานะ 1 มหาวิทยาลัย 1 จังหวัด และการบริการวิชาการ การทำวิจัยนี้เป็นการบูรณาการข้ามศาสตร์สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บรรณานุกรม

Jones, G.L. (2002). **Organizational Theory, Design, and Change** (3rd ed.). Texas: Pearson Education.

Reddin, Willian J. (1970). **Managerial Effectiveness**. New York: McGraw-Hill Company.

กรมการปกครอง. (2561). ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2561

จาก http://www.nakhonnayok.m-society.go.th/?page_id=1049

กึ่งทิพย์ แต้มทอง. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะโภชนาการในผู้สูงอายุ ศึกษากรณีหมู่บ้านท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลธิชา สงวนวงษ์. (2539). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ด้านโภชนาการความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้ภาวะสุขภาพทางกายกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุแขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชารวี บุตรบำรุง. (2555). **รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้สูงอายุของประชาชนระหว่าง 30-40 ปี ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร**. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

แดงต้อย ชยสิทธิ์โสภณ. (2549). **การดูแลผู้สูงอายุ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์.

ธนกรณ์ เนื่องพลี. (2561). **พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุในอำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรี**. บริหารธุรกิจบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นวนิตย์ จันทร์ชุ่ม. (2550). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร**. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562, จาก http://www./fls/fls_uploads/51224/บทความ%20สารอง docx. html.

นัยนา พิพัฒน์วิชชา. (2535). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บรรณานุกรม (ต่อ)

พิทยา บวรวัฒนา. (2541). **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2542). **การประเมินโครงการแนวคิดและปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยุทธนา ทาตายุ. (2543). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการผลิต** : กรณีศึกษาของกองการผลิตบริษัทวิทยุการบิน
แห่งประเทศไทย จำกัด. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย, สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562. จาก <http://nakhonnayok.kapook.com/ปากพลี/ท่าเรือ>

สมพงษ์ เกษมสิน. (2514). **การบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์เกษมสุวรรณ.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). **การบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2555). สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2561 จาก <https://tdri.or.th/en/>

สุภาพงษ์ ต้นสุภาพ. (2559). **ผลกระทบของการควบคุมตนเองที่มีต่อการออม** : กรณีศึกษานักศึกษารของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2560). **ปี 61 ไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ**. สืบค้นเมื่อวันที่
29 มกราคม 2561 จาก <http://www.thaihealth.or.th>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **ระบบฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต**.
สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562, จาก <https://www.nesdb.go.th/main.php?filename=intro>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย**. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม
2562, จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014>

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12. (2559). **กลยุทธ์ส่งเสริมการออมให้แก่วัยผู้ใหญ่เพื่อเตรียม
การเข้าสู่สู่วัยสูงอายุ**. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ. (2555). สืบค้นเมื่อวันที่
29 มกราคม 2562, จาก <https://www.dcy.go.th/webnew/child/?p=history>

สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2542). **คู่มือการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ**.
พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขและปรับปรุง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2541). การประเมินโครงการแนวคิดและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาภรณ์ ชีวะเกรียงไกร. (2560). ผลกระทบของสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม
2561 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/641444>

อารายา ตามภานนท์. (2542). ความชุกและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุที่มีน้ำหนักเกิน
มาตรฐานในเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์สาธารณสุข-
ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่สู่วัยสูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS

1. ข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนที่ทำการศึกษา

Statistics

		sex	age	edu	career
N	Valid	50	50	50	50
	Missing	0	0	0	0

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	male	7	14.0	14.0	14.0
	female	43	86.0	86.0	100.0
	Total	50	100.0	100.0	

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่สู่วัยสูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 40	4	8.0	8.0	8.0
43	1	2.0	2.0	10.0
44	1	2.0	2.0	12.0
45	1	2.0	2.0	14.0
47	2	4.0	4.0	18.0
49	1	2.0	2.0	20.0
51	1	2.0	2.0	22.0
55	2	4.0	4.0	26.0
57	1	2.0	2.0	28.0
58	4	8.0	8.0	36.0
60	1	2.0	2.0	38.0
61	1	2.0	2.0	40.0
62	2	4.0	4.0	44.0
63	2	4.0	4.0	48.0
65	1	2.0	2.0	50.0
66	4	8.0	8.0	58.0
67	6	12.0	12.0	70.0
68	3	6.0	6.0	76.0
69	1	2.0	2.0	78.0
70	1	2.0	2.0	80.0
72	1	2.0	2.0	82.0
74	2	4.0	4.0	86.0
75	1	2.0	2.0	88.0
76	2	4.0	4.0	92.0
78	2	4.0	4.0	96.0
83	2	4.0	4.0	100.0
Total	50	100.0	100.0	

ระดับการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ประถมศึกษา	37	74.0	74.0	74.0
d มัธยมศึกษาตอนต้น	6	12.0	12.0	86.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช	5	10.0	10.0	96.0
อนุปริญญา/ปวท/ปวส	2	4.0	4.0	100.0
Total	50	100.0	100.0	

อาชีพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่ได้ทำงาน	10	20.0	20.0	20.0
รับจ้าง	13	26.0	26.0	46.0
เกษตรกร	25	50.0	50.0	96.0
ธุรกิจส่วนตัว	1	2.0	2.0	98.0
ข้าราชการเกษียณ /บำนาญ	1	2.0	2.0	100.0
Total	50	100.0	100.0	

2. กรณีการให้ความรู้ (เปรียบเทียบก่อนและหลัง)

ในการวิเคราะห์ที่กำหนดสมมติฐานในการทดสอบ ดังนี้

H0: $\mu_A = \mu_B$ (การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง)

H1: $\mu_A \neq \mu_B$ (การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง)

โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% โดยมีการวิเคราะห์ความแตกต่างใน 2 กรณี คือ

1. การเปรียบเทียบความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ก่อนและหลัง
2. การเปรียบเทียบความรู้ทางด้านโภชนาการ ก่อนและหลัง

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	QEbefore	9.80	50	1.414	.200
	QEafter	16.60	50	4.785	.677
Pair 2	QNbefore	15.04	50	3.232	.457
	QNafter	18.34	50	2.037	.288

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	QEbefore & QEafter	50	-.103	.479
Pair 2	QNbefore & QNafter	50	.243	.089

		Paired Samples Test							
		Paired Differences							
		Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
					Lower	Upper			
Pair 1	QEbefore - QEafter	-6.800	5.127	.725	-8.257	-5.343	-9.379*	49	.000
Pair 2	QNbefore - QNafter	-3.300	3.376	.477	-4.259	-2.341	-6.912*	49	.000

จากผลการวิเคราะห์ค่า t-test ทั้ง 2 ด้าน พบว่า sig *แสดงถึงการมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

โดยปฏิเสธสมมติฐานหลัก $H_0: \mu_A = \mu_B$ แสดงว่า $H_1: \mu_A \neq \mu_B$ การให้ความรู้ ทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกัน ระหว่างก่อนและหลัง

3. กรณีวัดความพึงพอใจการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

- 1) ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับใด
- 2) ท่านสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด
- 3) ท่านสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ในระดับใด

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PE1	50	4.34	.658	.093
PE2	50	4.22	.679	.096
PE3	50	4.18	.774	.110

One-Sample Test

Test Value = 0

	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
PE1	46.634	49	.000	4.340	4.15	4.53
PE2	43.958	49	.000	4.220	4.03	4.41
PE3	38.171	49	.000	4.180	3.96	4.40

4. กรณีวัดความพึงพอใจการให้ความรู้ทางโภชนาการ

- 1) ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย ในระดับใด
- 2) ท่านสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด
- 3) ท่านสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ในระดับใด

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PN1	50	4.64	.631	.089
PN2	50	4.48	.677	.096
PN3	50	4.48	.707	.100

One-Sample Test

Test Value = 0

	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
PN1	51.983	49	.000	4.640	4.46	4.82
PN2	46.770	49	.000	4.480	4.29	4.67
PN3	44.818	49	.000	4.480	4.28	4.68

ภาคผนวก ข

การให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

รายนามวิทยากรกลุ่ม

1. อาจารย์ ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถิพย์ ราชภูรินิยม
3. นางสาวจุฑามาศ ฉ่ำศิริ
4. นางสาวอภิวันท์ สัมศรีสุข

.....

การให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

แบบฝึกปฏิบัติ ก่อนให้ความรู้ (Pretest) (ให้เวลาทำแบบฝึกหัด 5 นาที)

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- นางภคานุกัวยืมเงินจากนายพาสันต์เป็นจำนวน 18,000 บาท นายพาสันต์คิดอัตราดอกเบี้ยให้ 2% กำหนดระยะเวลา 2 ปี (24 เดือน) สัญญากำหนดให้นางภคานา ต้องชำระเงินแก่นายพาสันต์ทุกเดือน นางภคานาต้องชำระเงินเดือนละกี่บาท

ก. 750 บาท

ข. 760 บาท

ค. 770 บาท

ง. 780 บาท

เฉลย ข้อ 1 ตอบ ง

วิธีทำ

ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมดตลอด (จากโจทย์ ระยะเวลาในการยืม 2 ปี)

$$= \text{เงินต้น} \times \text{อัตราดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{ระยะเวลา (ปี)}$$

$$= 18,000 \times 2\% \times 2 \text{ ปี}$$

$$= 18,000 \times 0.02 \times 2$$

$$= 720 \text{ บาท}$$

จำนวนเงินที่ต้องชำระต่องวด (จากโจทย์ จำนวน 24 งวด)

$$= \frac{\text{เงินต้น} + \text{ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด}}$$

$$\frac{\text{จำนวนงวดที่ต้องผ่อนทั้งหมด}}$$

$$= \frac{(18,000 + 720)}$$

$$24$$

$$= 780 \text{ บาทต่องวด}$$

2. พ.ร.บ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เริ่มบังคับใช้เมื่อใด

ก. 13 มกราคม 2562

ข. 13 กุมภาพันธ์ 2562

ค. 13 มีนาคม 2562

ง. 13 เมษายน 2562

เฉลย ข้อ 2 ตอบ ค

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นภาษีที่จัดเก็บเป็นรายปีตามมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (เช่น บ้าน อาคาร) ที่ครอบครอง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยรับผิดชอบการจัดเก็บ เริ่มบังคับใช้ 13 มีนาคม 2562 เดิมจะเริ่มเก็บภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2563

ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 จากวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นเริ่มจัดเก็บภาษีในเดือนสิงหาคม 2563 โดยมีหนังสือแจ้งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อ วันที่ 11 ธันวาคม 2562 ที่ผ่านมา

แบบฝึกปฏิบัติ หลังให้ความรู้ (Posttest) (ให้เวลาทำแบบฝึกหัด 5 นาที)

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. นายโชคฝากเงินกับธนาคารแห่ง 15,000 บาท ได้อัตราดอกเบี้ย 2% ฝากประจำ 1 ปี (365 วัน)

นายโชคจะได้ดอกเบี้ยเท่าไร

ก. 300 บาท

ข. 400 บาท

ค. 500 บาท

ง. 600 บาท

เฉลย ข้อ 1 ตอบ ก

วิธีทำ

$$\text{ดอกเบี้ย} = \frac{\text{เงินฝาก} \times \text{อัตราดอกเบี้ย} \times \text{ระยะเวลา}}{\text{ระยะเวลา}}$$

$$\text{ดอกเบี้ย} = \frac{15,000 \times 2\% \times 365}{365}$$

$$\text{ดอกเบี้ย} = \frac{15,000 \times 0.02 \times 365}{365}$$

$$\text{ดอกเบี้ย} = 300 \text{ บาท}$$

2. พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เริ่มเก็บภาษีปี พ.ศ. ไต

ก. พ.ศ. 2562

ข. พ.ศ. 2563

ค. พ.ศ. 2564

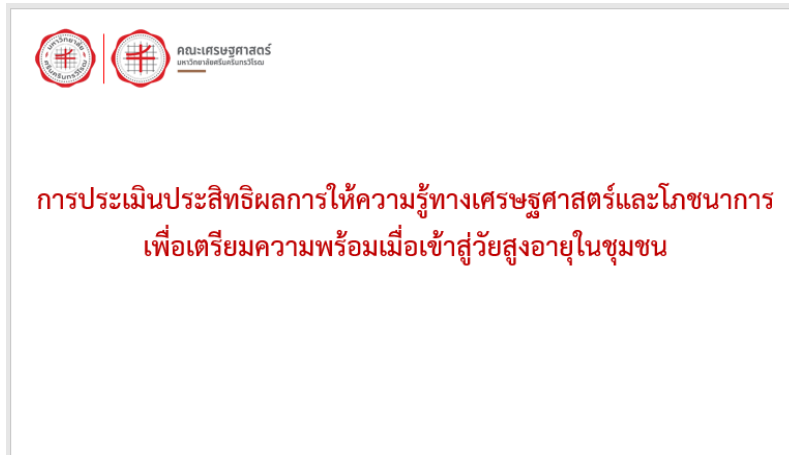
ง. พ.ศ. 2565

เฉลย ข้อ 2 ตอบ ข

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นภาษีที่จัดเก็บเป็นรายปีตามมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (เช่น บ้าน อาคาร) ที่ครอบครอง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยรับผิดชอบการจัดเก็บ เริ่มบังคับใช้ 13 มีนาคม 2562 เดิมจะเริ่มเก็บภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2563

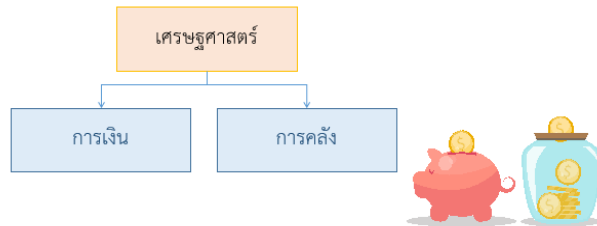
ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 จากวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นเริ่มจัดเก็บภาษีในเดือนสิงหาคม 2563 โดยมีหนังสือแจ้งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อ วันที่ 11 ธันวาคม 2562 ที่ผ่านมา

Power Point การให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ คือ การศึกษาวิธีการเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และสังคม

เศรษฐศาสตร์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เศรษฐศาสตร์การเงิน และเศรษฐศาสตร์การคลัง

การให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์การเงิน

นโยบายการเงิน คืออะไร

นโยบายการเงิน คือ การให้เครื่องมือทางการเงินของธนาคารกลาง ในการควบคุมดูแลปริมาณเงิน อัตราดอกเบี้ย ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

การออม

เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินและอุปโภคในปัจจุบันหรือในอนาคต

รายได้-รายจ่าย = ออม

รายได้-ออม = รายจ่าย

วัตถุประสงค์ของการออม

1. สร้าง**หลักประกันชีวิต**ในระหว่างยังทำงานและความมั่นคงทางการเงิน
2. เพื่อให้**มีเงินไว้ใช้ในวัยชรา**ไม่เป็นการต่อลูกหลานและสังคม
3. เพื่อให้**เป็นมรดกให้ลูกหลาน**และสังคม
4. เพื่อ**เป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ**หรือเปลี่ยนอาชีพ
5. เพื่อ**ไว้ใช้จ่าย**นอกเหนือจากรายจ่ายประจำ
6. เพื่อ**ไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน**และยามเจ็บป่วย

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิภาพการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

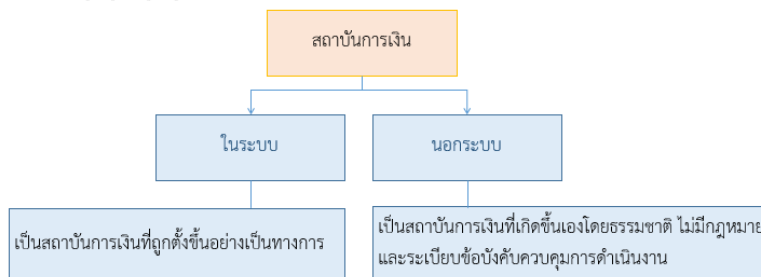
ประเภทการออม

- 1. ออมเงินในบัญชีเงินฝาก** เป็นการฝากเงินไว้กับธนาคาร โดยเราสามารถเลือกได้หลายรูปแบบ ทั้งบัญชีออมทรัพย์ และบัญชีฝากประจำ
- 2. ออมเงินในหุ้น** เป็นการลงทุนในหุ้นเพื่อต้องการได้มาซึ่งกำไร หรือผลตอบแทน ที่สูงกว่าการฝากเงินในบัญชี แต่มีความเสี่ยงมากกว่า
- 3. ออมเงินในประกันชีวิต** เป็นการออมเงินสำรองไว้เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับเราในอนาคต ออมในรูปแบบของการจ่ายเบี้ยประกันให้กับบริษัทประกันชีวิต โดยบริษัทฯ จะต้องจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้เอาประกัน เมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตหรืออยู่ครบตามสัญญาในกรมธรรม์
- 4. ออมเงินใน LTF/RMF** เป็นการลงทุนระยะยาว รับผิดชอบต่อเงินในอัตราสูงกว่าบัญชีเงินฝาก พร้อมได้สิทธิพิเศษ ในการนำเงินลงทุนมาใช้ลดหย่อนภาษีได้
- 5. ออมเงินในกองทุนรวม** คือการลงทุนในกองทุนที่มีผู้จัดการกองทุนคอยดูแลเงินให้ตามนโยบายกองทุน ซึ่งมีหลายประเภท และถือเป็นการกระจายความเสี่ยงในการลงทุนอีกทางหนึ่ง
- 6. ออมเงินในอสังหาริมทรัพย์** เป็นการซื้อที่ดิน, บ้าน หรือทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเก็บเป็นทรัพย์สินในอนาคต และเป็นการเก็งกำไรในอนาคตในระดับดี ขึ้นอยู่กับแต่ละทำเลที่ตั้ง

ประเภทการออม	ข้อดี	ข้อเสีย
ออมในบัญชีเงินฝาก	1. ฝาก-ถอนได้ตามต้องการ 2. สภาพคล่องสูง 3. ปลอดภัย ความเสี่ยงต่ำ	1. ผลตอบแทนน้อยถึงปานกลาง
ออมในหุ้น	1. ซื้อ-ขาย ได้ตามต้องการ 2. ผลตอบแทนสูงตามความเสี่ยง	1. ความเสี่ยงสูง 2. ต้องติดตามราคาหุ้นเป็นประจำ
ออมในประกันชีวิต	1. แบ่งเบาภาระเรื่องภาษี 2. ผลตอบแทนสูง 3. คุ้มครองชีวิตและครอบครัว	1. ต้องออมในระยะยาวมาก 2. อาจจะไม่ได้ใช้เงินออมนี้เอง เนื่องจากเสียชีวิตก่อนครบกำหนดระยะเวลา
ออมใน LTF / RMF	1. ใช้ลดหย่อนภาษีได้ 2. ผลตอบแทนค่อนข้างดี 3. ปลอดภัย ความเสี่ยงต่ำ	1. ต้องเก็บออมไว้ในระยะยาว
ออมในกองทุนรวม	1. ช่วยกระจายความเสี่ยงในการลงทุน 2. มีมืออาชีพดูแลจัดการการลงทุนให้ 3. ผลตอบแทนค่อนข้างดี	1. อัตราดอกเบี้ยมีความผันผวน เนื่องจากขึ้น-ลงในทิศทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ย
ออมในอสังหาริมทรัพย์	1. ผลตอบแทนค่อนข้างดี 2. ใช้เก็งกำไรในอนาคตได้	1. สภาพคล่องต่ำ 2. ใช้เงินลงทุนจำนวนมาก

สถาบันการเงินเพื่อการออม

สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่ทำธุรกิจในรูปแบบของการกู้ยืมและให้กู้ยืม หรือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ให้กู้และผู้ขอกู้

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

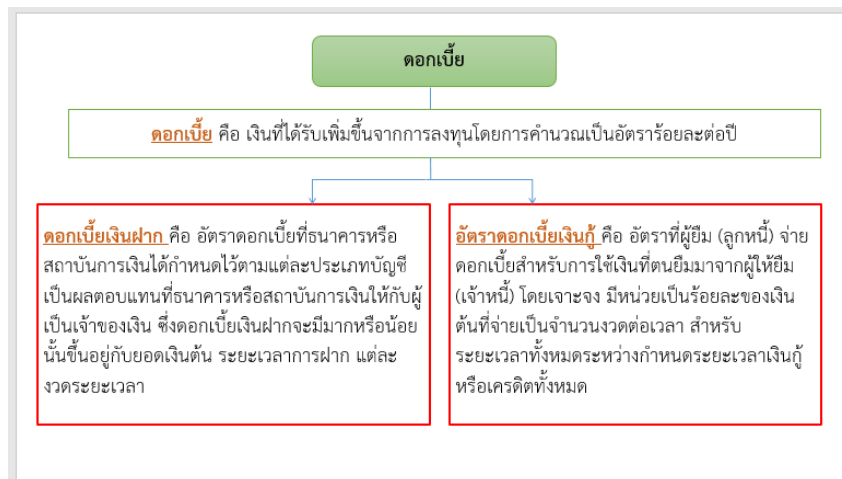
สถาบันการเงินในประเทศไทย

1. ธนาคารพาณิชย์
2. บริษัทเงินทุน
3. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
4. ธนาคารออมสิน
5. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
6. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
7. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
8. บริษัทธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม
9. สหกรณ์การเกษตร
10. สหกรณ์ออมทรัพย์
11. บริษัทประกันภัย
12. ไร่รับจำนำ
13. สถาบันการเงินอื่นๆ

สถาบันการเงินในประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีเจ้าหน้าที่จัดการดูแลระบบการเงินของประเทศไทยให้มีความมั่นคง

ตัวอย่าง นายทศพลฝากเงินกับธนาคารแห่ง 10,000 บาท ได้อัตราดอกเบี้ย 4% ฝากประจำ 1 ปี นายทศพลจะได้ดอกเบี้ยเท่าไร

วิธีการคำนวณ

$$= \frac{10,000 \times 4\% \times 365}{365}$$
$$= \frac{10,000 \times 0.04 \times 365}{365}$$
$$= 400 \text{ บาท}$$

เงินฝากรวมดอกเบี้ย

$$= \text{เงินฝาก} + \text{ดอกเบี้ย}$$
$$= 10,000 + 400$$
$$= 10,400 \text{ บาท}$$

วิธีการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝาก

เงินต้น \times ดอกเบี้ย \times จำนวนวัน
คงเหลือ \times ดอกเบี้ย \times ขอยกก่อนนั้น

365 (จำนวนวันภายใน 1 ปี)

เงินกู้ยืมระบบ

หนี้ยืมระบบ เป็นหนี้ที่ผู้กู้ไม่อยู่ในระบบสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจให้ผู้กู้เงินตามกฎหมาย โดยมักจะคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 15)

"หนี้ยืมระบบ" เป็นอย่างไร

1. **บอกตัวเลขดอกเบี้ยน้อย ๆ** เพื่อจูงใจให้กู้ เช่น ดอกเบี้ยรายวัน
2. **คิดดอกเบี้ยแบบคงที่ตลอดปี** ไม่มีลดต้นลดดอก
3. **ให้ทำสัญญาเงินกู้เกินจริง** เช่น กู้ 10,000 บาท แต่เขียนสัญญา 30,000 บาท
4. **ทวงหนี้โหด** ช่มชู้ ประจาน ทำร้ายร่างกาย
5. **หลีกเลี่ยงการให้กู้โดยตรง** เช่น ปลอมให้มีการกู้หลายทอด หรือเปลี่ยนการกู้เงินไปซื้อสินค้า

การคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้

การคำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด

$$= \text{เงินต้น} \times \text{อัตราดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{ระยะเวลา (ปี)}$$

จำนวนเงินที่ต้องชำระต่องวด

$$= \frac{(\text{เงินต้น} + \text{ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด})}{\text{จำนวนงวดที่ต้องผ่อนทั้งหมด}}$$

การคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้

ตัวอย่าง เช่น นางภาดากู้ยืมเงินจากนายพาสันต์เป็นจำนวน 18,000 บาท นายพาสันต์คิดอัตราดอกเบี้ยให้ 2% กำหนดระยะเวลา 2 ปี (24 เดือน) สัญญากำหนดให้นางภาดา ต้องชำระเงินแก่นายพาสันต์ทุกเดือน นางภาดาต้องชำระเงินเดือนละกี่บาท

ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมดตลอด (จากโจทย์ ระยะเวลาในการยืม 2 ปี)

$$= \text{เงินต้น} \times \text{อัตราดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{ระยะเวลา (ปี)}$$

$$= 18,000 \times 2\% \times 2 \text{ ปี}$$

$$= 18,000 \times 0.02 \times 2$$

$$= 720 \text{ บาท}$$

จำนวนเงินที่ต้องชำระต่องวด (จากโจทย์ จำนวน 24 งวด)

$$= \frac{\text{เงินต้น} + \text{ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด}}{\text{จำนวนงวดที่ต้องผ่อนทั้งหมด}}$$

$$= \frac{(18,000 + 720)}{24}$$

$$= 780 \text{ บาทต่องวด}$$

การให้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์
เศรษฐศาสตร์การคลัง

ภาษีทำไม ทำไมภาษี TAX

นโยบายการคลัง คืออะไร

นโยบายการคลัง คือ นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับการใช้จ่าย การจัดหารายได้ และการบริหาร
หนี้สินสาธารณะ

ภาษี

ภาษี คืออะไร

ภาษี คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร เพื่อนำมาใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคม การประมงสงเคราะห์ การป้องกันประเทศและรักษาความสงบภายในประเทศ สร้างสาธารณูปโภค รวมไปถึงเงินเดือนของราชการ ทหาร ตำรวจ ผู้ทำหน้าที่ให้บริการประชาชน

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี คือ ประชาชนผู้มีรายได้ โดยรัฐจะจัดเก็บภาษีจากความสามารถของบุคคล ผู้ที่มีรายได้มากจะเสียภาษีมากกว่าผู้มีรายได้ปานกลาง ส่วนผู้ที่มีรายได้ต่ำอาจไม่ต้องเสียภาษีเลยก็ได้ ซึ่งภาษีนั้น ได้แบ่งออกเป็นหลายประเภท ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีอากรแสตมป์ รวมไปถึงภาษีที่จัดเก็บจากท้องถิ่น ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นภาษีที่จัดเก็บเป็นรายปีตามมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (เช่น บ้าน อาคาร) ที่ครอบครอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยรับผิดชอบการจัดเก็บ เริ่มบังคับใช้ 13 มีนาคม 2562 เดิมจะเริ่มเก็บภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 จากวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็น **เริ่มจัดเก็บภาษีในเดือนสิงหาคม 2563** โดยมีหนังสือแจ้งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อ วันที่ 11 ธันวาคม 2562 ที่ผ่านมา

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ที่มาของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ไม่ใช่การเก็บภาษีใหม่ แต่เป็นการปรับปรุงกฎหมายเพื่อนำมาใช้แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาโครงสร้างภาษีเดิม กระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินมากขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คือ เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง เจ้าของห้องชุด และผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ โดยถ้าเป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างในวันที่ 1 มกราคม ของปีใด ก็มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น ทั้งนี้ ถ้าเจ้าของที่ดินและเจ้าของสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินนั้นเป็นคนละคนกัน ให้ต่างคนต่างเสียภาษีเฉพาะส่วนที่ตนเองเป็นเจ้าของ

สำหรับหน่วยงานจัดเก็บภาษี คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยจะส่งแบบประเมินแสดงจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระให้แก่ผู้เสียภาษีภายในเดือนกุมภาพันธ์ของแต่ละปี และผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระภาษีภายในเดือนเมษายนของปีนั้น ซึ่งอาจขอผ่อนชำระเป็นรายงวดได้

ท้องถิ่น

กทม.

กทม.

จังหวัด

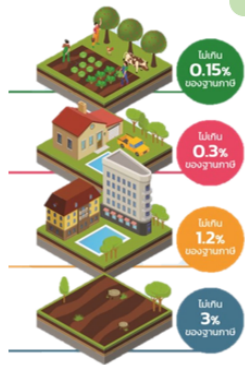
วัตถุประสงค์ในการเก็บภาษีที่ดินใหม่

ภาษีที่ดินใหม่มีวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนี้

- **เพิ่มรายได้** ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- **แก้ปัญหาเรื่องภาษี** บ้างท้องถิ่น และภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- **ลดความเหลื่อมล้ำ** ของความรวยและความจน
- **แก้ปัญหาที่ดินรกร้าง** ให้เข้ามาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น
- **ส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของรัฐ** ว่ามีการเก็บภาษีอย่างเป็นธรรมในท้องถิ่น

กฎหมายที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

เริ่มจัดเก็บภาษี เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563

1. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่**ประกอบเกษตรกรรม**
ยกเว้น กรณีหากเป็นที่ดินของบุคคลธรรมดาและมีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท
2. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็น**ที่อยู่อาศัย**
ยกเว้น กรณีหากเป็นบ้านหลังแรก มูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท
3. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่**ใช้ประโยชน์อื่น** นอกเหนือจากข้อ 1,2
มูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท เก็บภาษีเริ่มต้น 0.3%
4. ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่**ทิ้งว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามความแก่สภาพ**
เก็บภาษีเริ่มต้น 0.3% และเพิ่มขึ้น 0.3% ทุก 3 ปี หากยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ แต่ไม่เกิน 3%

แบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่องการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์
และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน
ในวันศุกร์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ณ รพ.สต.บ้านเกาะกา ต.ท่าเรือ อ.ปากพลี จังหวัดนครนายก
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑.....๑

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย หญิง
อายุ.....ปี

คำชี้แจง ความพึงพอใจเกี่ยวกับนำเสนองานวิจัยฯ (กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน ระดับคะแนน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = ควรปรับปรุง)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการร่วมทำกิจกรรมและความเข้าใจในการทำกิจกรรมของชาวชุมชน

	หัวข้อ	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่องการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชนในระดับใด					
2	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังบรรยายมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด					
3	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังบรรยายไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ในระดับใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่สูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค

การให้ความรู้ทางโภชนาการ

รายนามวิทยากรกลุ่ม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนียา	วังสะจันทนนท์
2. อาจารย์ ดร. วานิด	ด้วงเดช
3. อาจารย์ ดร. ณิชวีรา	จันทร์เอี่ยม
4. อาจารย์ ชุติมาภรณ์	กิ่งวาท

.....

แบบฝึกปฏิบัติ 2 ความรู้ความเข้าใจ ธงโภชนาการ

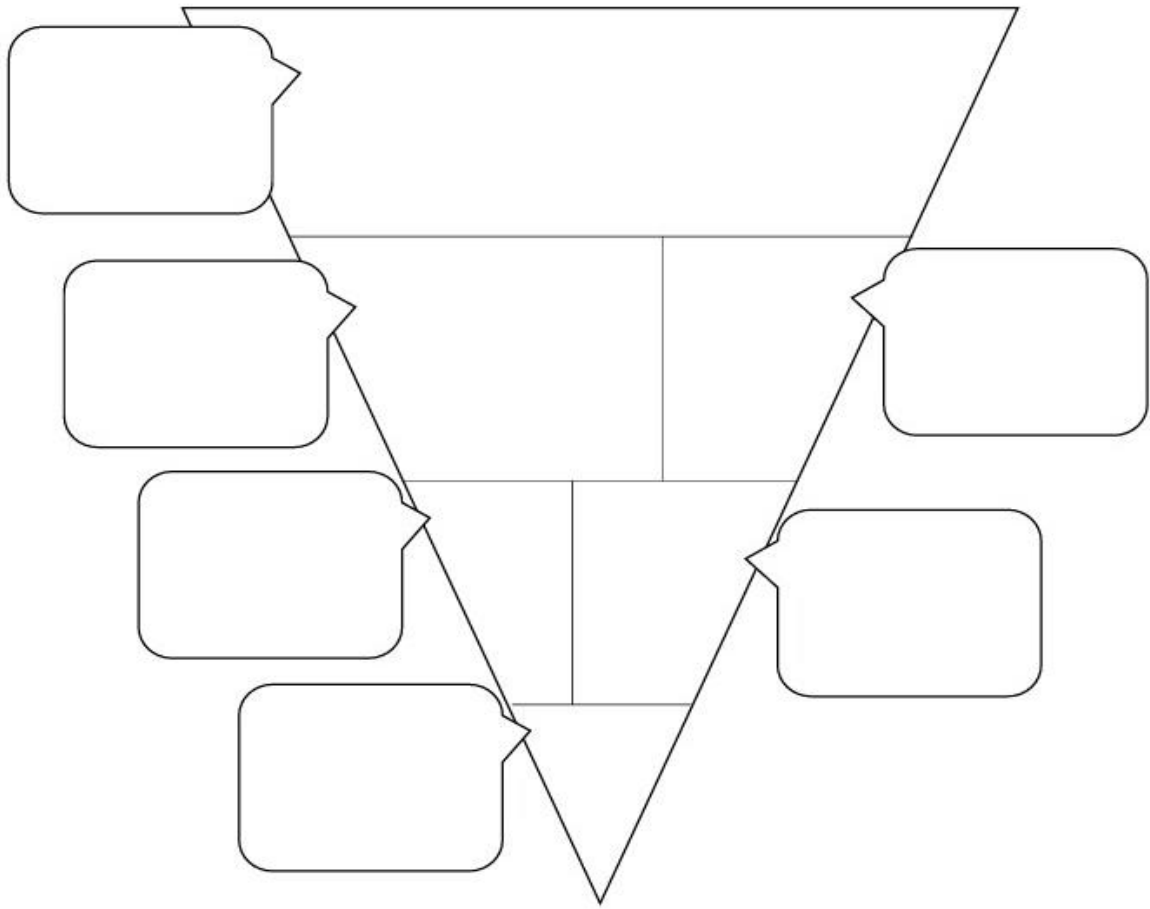
คำชี้แจง ให้นำรายการอาหารที่กำหนดนี้ เติมลงในองค์ประกอบของกรอบแผนภาพของธงโภชนาการผู้สูงอายุ

รายการอาหาร 20 ชนิด

1. ข้าวสวย (กล้อง)	2. เนื้อหมู	3. ผักบุ้ง	4. เกลือ
5. หมี่ขาว	6. เนื้อไก่	7. มะม่วง	8. ข้าวเหนียว
9. น้ำตาลทราย	10. บวบ	11. ขนมหิน	12. ไข่เป็ด
13. เนื้อปลา	14. น้ำมันถั่วเหลือง	15. มะละกอ	16. นมจืด
17. ผักกาดขาว	18. แดงโม	19. น้ำตาลทราย	20. น้ำมันพืช

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิภาพการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่สู่วัยสูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรอบภาพ รงโภชนาการ

แบบปฏิบัติที่ 3 การบันทึกเมนูอาหาร

บันทึกเมนูอาหารตามที่ได้รับประทานจริงบันทึกลงในสมุดสุขภาพ ประจำตัว 1 สัปดาห์ (7 วัน) : วันละ 3 มื้อ

ครั้งที่ 1 วันที่

มื้อเช้า กิน ... ที่งาน หรือ ที่ที่พัก

มื้อกลางวัน กิน ...

มื้อเย็น กิน ...

มื้อย่อย อาหารว่าง กินเล่น ถ้ามี

ครั้งที่ 2 วันที่

มื้อเช้า กิน ...

มื้อกลางวัน กิน ...

มื้อเย็น กิน ...

มื้อย่อย อาหารว่าง กินเล่น ถ้ามี

แบบปฏิบัติบันทึกพลังงานและสารอาหารประจำวัน
ตามหลัก.....ธงโภชนาการผู้สูงอายุ

ประเภทอาหารใน 1 วัน (3-4 มื้อ)ปกติ	ผู้อบรม บันทึกจำนวนที่กิน (ใน 1 วัน)	สรุปผลโดยนักวิจัย เทียบตามธงโภชนาการ
1. ข้าว/แป้ง (ไม่เกิน 6-7 ทัพพี)ทัพพี	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
2. เนื้อสัตว์ (ไม่เกิน 7-8 ช้อนควา)ช้อนควา	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
4. ผัก (ไม่น้อยกว่า 4 ทัพพี)ทัพพี	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
5. ผลไม้ 1 ส่วน (=กำมือ) = 6 ชิ้นเล็ก ให้พลังงาน 60 กิโลแคลอรีส่วน	☐ มากไป ☐ น้อยไป ☐ ปกติ
6.หวาน :มัน : เค็ม (น้ำตาล น้ำมัน เกลือ ไม่เกิน 6:6:1) ช้อนชา ที่ใส่ปรุงอาหาร <u>สัดส่วน</u>	☐ มากไป ☐ ปกติ (ไม่เกิน 6:6:1)
สรุปพลังงาน รวมต่อวัน กินทั้งหมดกิโลแคลอรี	ประมาณการ..... <u>กิโลแคลอรี</u>	ผู้สูงอายุ กินไม่เกิน.... ☐ 1400 กิโลแคลอรี ☐ 1600 กิโลแคลอรี

ตัวอย่างการบันทึกการกิน ใน 1 วัน

เช้า ข้าวผัดหมู
 กลางวัน ข้าวสวย แกงส้มผักรวม ไข่ต้ม เป็บซี่ 1 ครอบงใหญ่
 เย็น ข้าวสวย น้ำพริกปลาทุ ผัก 1 จาน ต้มจืดตำลึง

ตัวอย่าง การสรุปวิเคราะห์ความเหมาะสมการกินบันทึก ใน 1 วัน

เช้า ข้าวผัดหมู
 = ข้าว 2 ทัพพี หมู 2 ช้อนโต๊ะ ไข่ 1 ฟอง
 (น้ำปลา 1 ช้อนชา น้ำตาล 1 ช้อนชา น้ำมัน 2 ช้อนชา)
 กลางวัน ข้าวสวย แกงส้มผักรวม ไข่ต้ม เป็บซี่ 1 ครอบงใหญ่
 = ข้าว 1 ทัพพี ปลา 2 ช้อนโต๊ะ ผัก รวม 1 ทัพพี
 (น้ำปลา 2 ½ ช้อนชา น้ำตาล 10 ช้อนชา)
 เย็น ข้าวสวย น้ำพริกปลาทุ ผัก 1 จาน ต้มจืดตำลึง
 = ข้าว 2 ทัพพี ปลา 1 ช้อนโต๊ะ หมู 1 ช้อนโต๊ะ ตำลึง + ผักต้ม 2 ½ ทัพพี
 (กะปิ 1 ช้อนชา น้ำตาลครึ่งช้อน น้ำปลา 1 ช้อนชา)

สรุป วิเคราะห์จากเมนูอาหาร ที่รับประทาน 1 วัน ได้สัดส่วนอาหาร

สารอาหาร	จำนวน	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะการกิน
ข้าว	5 ทัพพี	เหมาะสม	ควรกิน ข้าว ไม่ขัดสี เช่น ข้าวกล้อง, ไรส์เบอร์รี่
เนื้อสัตว์	หมู-ปลา 6 ช้อนโต๊ะ และ ไข่ 1 ฟอง	เหมาะสม	เน้นโปรตีน จากปลา ไข่กินได้ 3 ฟองต่อสัปดาห์
ผัก	2 ½ ทัพพี	กินน้อยไป	ควรเพิ่มเป็น 4- 6 ทัพพี/วัน
น้ำมัน: น้ำตาล :เกลือ	น้ำมัน 2 ช้อนชา น้ำตาล 11½ ช้อนชา น้ำปลา 4 ½ ช้อนชา	น้ำมัน เหมาะสม น้ำตาล มากเกิน น้ำตาลจากเป็บซี่ 10 ช้อนชา) เกลือ เกิน เล็กน้อย	น้ำมัน : น้ำตาล : เกลือ 6 : 6 : 1 (ช้อนชา) น้ำมัน – แนะนำ ใช้จาก ไขมันไม่อิ่มตัว
ผลไม้	ไม่มี	-	ผลไม้ รับประทานได้ 1-2 ส่วน ต่อวัน

แบบสอบถามโครงการวิจัย เรื่องการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์
และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน
ในวันพุธที่ 18 มีนาคม 2563 ณ รพ.สต.บ้านเกาะกา ต.ท่าเรือ อ.ปากพลี จังหวัดนครนายก
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย หญิง
อายุ.....ปี

คำชี้แจง ความพึงพอใจเกี่ยวกับนำเสนองานวิจัยฯ (กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน ระดับคะแนน 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = ควรปรับปรุง)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการร่วมทำกิจกรรมและความเข้าใจในการทำกิจกรรมของชาวชุมชน

	หัวข้อ	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	ท่านมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่องการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชนในระดับใด					
2	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังบรรยายมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด					
3	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังบรรยายไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่นได้ในระดับใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัย

MF-04-version-2.0

วันที่ 18 ต.ค. 61

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC- 156/2562E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อม เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน

ชื่อผู้วิจัยหลัก: อาจารย์ ดร.ศิวลาภ สุขไพฑูริย์วัฒน์

สังกัด: คณะเศรษฐศาสตร์

- เอกสารที่รับรอง:
1. แบบเสนอโครงการวิจัย
 2. โครงการวิจัย
 3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
 4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 9 ต.ค. 2562
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 9 ต.ค. 2562
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 9 ต.ค. 2562
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 9 ต.ค. 2562

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงนปภา เอี่ยมจิระกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรพร ภัทรวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-156/2562

วันที่ให้การรับรอง : 09/10/2562

วันหมดอายุใบรับรอง : 09/10/2563

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย (Participant Information Sheet)

ในเอกสารนี้อาจมีข้อความที่ท่านอ่านแล้วยังไม่เข้าใจ โปรดสอบถามหัวหน้าโครงการวิจัย ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์ หรือ นักวิจัย รศ.ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม หรือผู้แทนให้ช่วยอธิบายจนกว่าจะเข้าใจดี ท่านอาจปรึกษากับผู้นำชุมชน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้ช่วยอธิบายจนกว่าจะเข้าใจดี ท่านอาจจะขอเอกสารนี้กลับไปอ่านที่บ้านเพื่อปรึกษาหารือกับญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท แพทย์ประจำตัวของท่าน หรือแพทย์ท่านอื่น เพื่อช่วยในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย

"การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน"

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์

สถานที่วิจัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

สถานที่ทำงานและหมายเลขโทรศัพท์ของหัวหน้าโครงการวิจัยที่ติดต่อได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 0894138449 และ 0951166509

ผู้สนับสนุนทุนวิจัย ทุนอุดหนุนงานวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์

ระยะเวลาในการวิจัย 12 เดือน

โครงการวิจัยนี้ทำขึ้นเพื่อ ให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่คนในชุมชน ต.ท่าเรือ อ.โคกกรวด จ.นครนายก ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป เพื่อเตรียมความพร้อมของการดำรงชีพของผู้สูงอายุไทย โดยการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- ผลงานวิจัยนี้ส่งผลให้บุคคลที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการออม การใช้จ่าย โดยใช้หลักบัญชีรายรับรายจ่ายครัวเรือน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร ทำให้ได้รับระดับโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ก่อให้ความมั่นคงในการดำรงชีพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพทางโภชนาการ
- สามารถขยายองค์ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในชุมชนไปยังชุมชนที่มีระดับรายได้ในครัวเรือนใกล้เคียงกันทั่วประเทศ
- ผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการวางแผนการออม การใช้จ่าย ให้เพียงพอต่อการรองรับวัยเกษียณอายุหรือชราภาพ ตลอดจนหลักการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์หลักโภชนาการเพื่อการดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุ

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะ ท่านมีอายุ 40 ปีขึ้นไป อยู่ในพื้นที่ ต.ท่าเรือ อ.ปากพลี จ.นครนายก จะมีผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้ทั้งสิ้นประมาณ 50 ท่าน

หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว จะมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้คือ

1. ทดสอบความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมให้ความรู้
2. จัดกิจกรรมการให้ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ โดยให้คำบรรยายและฝึกปฏิบัติโจทย์ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการในชีวิตประจำวัน จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง
3. มอบแบบฝึกปฏิบัติทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการคำนวณดอกเบี้ยกรณียืมเงินนอกระบบและการเสียภาษีที่ดินและสมุดบันทึกการบริโภคเพื่อจัดบันทึกการทานอาหารใน 1 สัปดาห์ เพื่อประเมินคุณค่าทางโภชนาการ
4. ประชุมเพื่อสรุปผลการประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ

ความไม่สบายกาย หรือไม่สบายใจที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเข้าร่วมการวิจัย

ท่านจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพฤติกรรมทางด้านการออม การใช้จ่าย โดยใช้หลักบัญชีรายรับรายจ่ายครัวเรือน และพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร เพื่อให้ได้ระดับโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย เมื่อท่านเข้าร่วมการวิจัย ท่านจะต้องส่งสมุดบันทึกรายรับรายจ่ายครัวเรือนและสมุดบันทึกการบริโภคตามทีระบุในโปรแกรมโภชนาการ ให้กับคณะวิจัยเป็นประจำทุก ๆ เดือน โดยหากท่านเกิดความไม่สบายกายหรือไม่สบายใจเมื่อตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ท่านสามารถติดต่อหัวหน้าโครงการวิจัย ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์ หรือ รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม นักวิจัย ได้โดยทันที เพื่อที่คณะวิจัยจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แต่ท่านได้ทันที

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเข้าร่วมการวิจัย เนื่องจากเป็นโครงการวิจัยที่บูรณาการกับบริการวิชาการ ท่านจะใช้ระยะเวลา ในการเข้ารับการอบรมความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้นประมาณ 6 ชั่วโมง

หากท่านไม่เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การปฏิบัติงานใดๆ ของท่าน

หากมีข้อข้องใจที่จะสอบถามเกี่ยวข้องกับกรวิจัย หรือหากเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัย ท่านสามารถติดต่อ ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์ หรือ รศ.ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวันและเวลาราชการ หรือ โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ โทร. 0951166509 และ 0894138449

ค่าเดินทางเข้าร่วมโครงการวิจัย ครั้งละ 200 บาท จำนวน 2 ครั้ง รวมเป็นจำนวน 400 บาทตลอดโครงการ

ค่าใช้จ่ายที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะต้องรับผิดชอบเอง (ถ้ามี) –

หากมีข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะแจ้งให้ท่านทราบโดยรวดเร็วโดยไม่ปิดบัง

ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย จะถูกเก็บรักษาไว้โดยไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นราย บุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวมโดยไม่สามารถระบุข้อมูลรายบุคคลได้ ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นรายบุคคล อาจมีคณะบุคคลบางกลุ่มเข้ามาตรวจสอบได้ เช่น ผู้ให้ทุนวิจัย สถาบัน หรือองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบ รวมถึงคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน เป็นต้น

ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การปฏิบัติงานใดๆ ของท่าน ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล

หากท่านได้รับการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้ ท่านสามารถแจ้งหรือร้องเรียนต่อประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ทราบได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันยุทธศาสตร์ ศึกษาศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 20 โทร (02) 649-5000 ต่อ 11015-11018 โทรสาร: (02) 259-1822

ลงชื่อ..... ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

(.....)

วันที่.....

หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed Consent Form)

วันที่

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....

หมู่ที่.....บ้าน..... ตำบลท่าเรือ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โทรศัพท์.....

ขอทำหนังสือนี้ให้ไว้ต่อหัวหน้าโครงการวิจัยเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า

ข้อ 1. ข้าพเจ้า ได้รับทราบโครงการวิจัยของ ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์ และคณะฯ

เรื่อง "การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ
ในชุมชน"

ข้อ 2. ข้าพเจ้า ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ด้วยความสมัครใจ โดยมีได้มีการบังคับขู่เข็ญ หลอกลวงแต่ประการใด
และ จะให้ความร่วมมือในการวิจัยทุกประการ

ข้อ 3. ข้าพเจ้า ได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย
อาการ หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางป้องกัน และแก้ไข หากเกิดอันตราย ค่าตอบแทนที่จะ
ได้รับ ค่าใช้จ่ายที่ ข้าพเจ้าจะต้องรับผิดชอบจ่ายเอง โดยได้อ่านข้อความที่มีรายละเอียดอยู่ในเอกสาร
ชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดย ตลอด อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและตอบข้อสงสัยจากหัวหน้า
โครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้อ 4. ข้าพเจ้า ได้รับการรับรองจากผู้วิจัยว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยเฉพาะผลสรุปการวิจัยเท่านั้น

ข้อ 5. ข้าพเจ้า ได้รับทราบแล้วว่าข้าพเจ้ามีสิทธิ์จะบอกเลิกการร่วมโครงการวิจัยนี้ และการบอกเลิกการร่วมโครงการวิจัย

จะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การปฏิบัติงานใด ๆ ของข้าพเจ้า

ข้อ 6. หากข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย หรือหากเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัย
สามารถติดต่อกับ อ.ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราชภูริณิยม ได้ที่คณะ
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร 0951166509 และ 0894138449

ข้อ 7. หากข้าพเจ้า ได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าจะสามารถติดต่อกับ
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับการพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์หรือผู้แทน ได้ที่สถาบัน
ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทรศัพท์ 02-649-5000 ต่อ 11015-11018

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความตามหนังสือนี้โดยตลอดแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามเจตนาของข้าพเจ้า จึง
ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญพร้อมกับหัวหน้าโครงการวิจัยและต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ยินยอม / ผู้แทนโดยชอบธรรม

ลงชื่อ

(ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์)

ผู้ให้ข้อมูลและขอความยินยอม/หัวหน้าโครงการวิจัย

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ลงชื่อพยาน
(.....)

ลงชื่อพยาน
(.....)

ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการวิจัย อ่านหนังสือไม่ออก ผู้ที่อ่านข้อความทั้งหมดแทนผู้เข้าร่วมการวิจัยคือ.....
.....

จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นพยาน

ลงชื่อพยาน
(.....)

หมายเหตุ

1. ในกรณีที่ผู้ให้ความยินยอมมีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ จะต้องเป็นผู้ปกครองตามกฎหมายเป็นผู้ให้ความยินยอมด้วย หรือ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถแสดง ความยินยอมได้ด้วยตนเอง จะต้องเป็นผู้มีอำนาจทำการแทน เป็นผู้ให้ความยินยอม
2. กรณีผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัย ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ให้ผู้วิจัยอ่านข้อความในหนังสือให้ความยินยอมนี้ให้แก่ผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัยฟังจนเข้าใจ แล้ว และให้ผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัยลงนาม หรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือรับทราบ ในการให้ความยินยอมดังกล่าวด้วย

**เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม
และการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย
(Information sheet)**

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้า ดร.ศิวลาภ สุขไพบุลย์วัฒน์ หัวหน้าโครงการวิจัย สังกัด สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มีความประสงค์ทำวิจัย เรื่อง "การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน" ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ

- 4) ผลงานวิจัยนี้ส่งผลให้บุคคลที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านการออม การใช้จ่าย โดยใช้หลักบัญชีรายรับรายจ่ายครัวเรือน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร ทำให้ได้รับระดับโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ก่อให้ความมั่นคงในการดำรงชีพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพทางโภชนาการ
- 5) สามารถขยายองค์ความรู้และความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในชุมชนไปยังชุมชนที่มีระดับรายได้ในครัวเรือนใกล้เคียงกันทั่วประเทศ
- 6) ผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการวางแผนการออม การใช้จ่าย ให้เพียงพอต่อการรองรับวัยเกษียณอายุหรือชราภาพ ตลอดจนหลักการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ถูกหลักโภชนาการเพื่อการดูแลสุขภาพสุขภาพในผู้สูงอายุ

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะ ท่านมีอายุ 40 ปีขึ้นไป อยู่ในพื้นที่ ต.ท่าเรือ อ.ปากพลี จ.นครนายก ใน การนี้ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเรื่อง "การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุในชุมชน" ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน จำนวน 71 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลภาวะสุขภาพและการเจ็บป่วย จำนวน 22 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ของผู้สูงอายุ จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความรู้ทางโภชนาการในการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุ จำนวน 20 ข้อ

ใช้เวลาในการตอบ 30 นาที ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามคืนโดย ขอรับกลับคืนทันทีหลังจากทำแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่สู่วัยสูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เนื่องจากแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามหลายส่วน จึงขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบตามความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด โดยข้อมูลและคำตอบทั้งหมดจะถูกปกปิดเป็นความลับ และจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้โดยออกมาเป็นภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบหรือหน่วยงานของผู้ตอบ เนื่องจากไม่สามารถนำมาสืบค้นเจาะจงหาผู้ตอบได้ ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามข้อใดข้อหนึ่ง หากท่านไม่สบายใจหรืออึดอัดที่จะตอบคำถามนั้นหรือไม่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเลยก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานใด ๆ ของท่าน ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล

หากผู้เข้าร่วมวิจัยมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยหรือแบบสอบถาม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ อ.ดร.ศิวลาภ สุขไพฑูริย์วัฒน์ หรือ รศ.ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม สถานที่ติดต่อ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวันและเวลาราชการ หรือ โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ โทร. 0894138449 และ 0951166509

โครงการวิจัยนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใบรับรองเลขที่ SWUEC/E-156/2562

หากท่านได้รับการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามที่ระบุไว้ หรือมีข้อร้องเรียน ท่านสามารถติดต่อไปยังประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ หรือผู้แทน ได้ที่ ส่วนงานพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญา และวิจัย อาคาร ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 20 โทร 649-5000 ต่อ 11015-11018 โทรสาร: (02) 259-1822

ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม
ขอแสดงความนับถือ

.....
(ดร.ศิวลาภ สุขไพฑูริย์วัฒน์)
หัวหน้าโครงการวิจัย

แบบสอบถาม

โครงการ “การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน”

รหัสผู้ให้ข้อมูล :วันที่ให้ข้อมูล :

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย เพื่อประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการแก่ผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งหวังให้ผู้สูงอายุมีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และโภชนาการ เพื่อให้ผู้สูงอายุตระหนักถึงความสำคัญของการออมตลอดจนมีสุขภาพดีขึ้น คณะผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริงที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้เกิดประสิทธิผลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลภาวะสุขภาพและการเจ็บป่วย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความรู้ทางโภชนาการในการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลภาวะสุขภาพและการเจ็บป่วย

ข้อมูลด้านร่างกาย

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง

1. น้ำหนัก กิโลกรัม	4. รอบเอว เซนติเมตร
2. ส่วนสูง เซนติเมตร	5. ชีพจร.....ครั้ง/นาที
3. ดัชนีมวลกาย (BMI) =กก./ตร.ม.	6. ความดันโลหิต...../มม.ปรอท

ข้อมูลการเจ็บป่วย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับท่านมากที่สุด

ท่านเป็นโรคหรือมีภาวะเจ็บป่วย	มี/เป็น	ไม่มี/ไม่เป็น	ไม่ทราบ
1.ความดันโลหิตสูง			
2.เบาหวาน			
3.โรคหัวใจ (ระบุ)			
4.หลอดเลือดอักเสบ ถุงลมโป่งพอง หอบหืด ปอดอักเสบ			
5.วัณโรคปอด			
6.ต่อหิน			
7.ต่อกระจุก			
8.มะเร็ง			
9.ต่อมลูกหมากโต			
10.กระเพาะอาหาร / กระเพาะอาหารอักเสบ			
11.ข้อเสื่อม เก่าตี รูมาตอยด์ ปวดข้อ			
12.โรคพาร์กินสัน โรคสั่น			
13.โรคไต ระบุชนิด.....			
14.ภาวะสมองเสื่อม โรคหลงลืม ความจำเสื่อม			
15.แผลกดทับ			
16.อื่น ๆ (ระบุ)			

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความรู้ทางเศรษฐศาสตร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อ 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 ที่ตรงกับความเข้าใจของท่าน คำตอบเดียว

กรณีผู้สูงอายุมีปัญหาทางสายตา ให้ญาติช่วยอ่านและให้ผู้สูงอายุตอบหรือญาติเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน

- 1) หากผลผลิตทางการเกษตรในชุมชนของท่าน มีจำนวนเพิ่มขึ้น ท่านคิดว่าจะมีโอกาสเกิดเหตุการณ์ใด
 1. ราคาลดลง คุณภาพดีขึ้น
 2. ราคาลดลง คุณภาพแย่ลง
 3. ราคาเพิ่มขึ้น คุณภาพดีขึ้น
 4. ไม่ทราบ
- 2) หากมีบุคคลมาลงทุนผลิตสินค้าใหม่ในตลาด บุคคลนั้น คือ
 1. ผู้จัดการ
 2. ข้าราชการ
 3. ผู้ประกอบการ
 4. ไม่ทราบ
- 3) ถ้าธนาคารเพิ่มอัตราดอกเบี้ยจากร้อยละ 5 ต่อปี เป็นร้อยละ 10 ต่อปี ท่านคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์ใด
 1. นักธุรกิจลงทุนเพิ่มขึ้น
 2. ประชาชนใช้จ่ายในการซื้อสินค้า และบริการเพิ่มขึ้น
 3. ประชาชนออมเงินเพิ่มขึ้น
 4. ไม่ทราบ
- 4) ท่านคิดว่าแหล่งรายได้ส่วนบุคคลส่วนใหญ่ในไทยมาจากแหล่งใดมากที่สุด
 1. ค่าจ้าง เงินเดือน
 2. ดอกเบี้ย เงินปันผล
 3. ค่าเช่าในทรัพย์สินต่าง ๆ
 4. ไม่ทราบ
- 5) หากรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปริมาณการผลิตเท่าเดิม ราคาสินค้าในตลาดควรจะเป็นเช่นไร
 1. เพิ่มขึ้น
 2. ลดลง
 3. เท่าเดิม
 4. ไม่ทราบ
- 6) ถ้าราคาเนื้อไก่เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ในขณะที่ราคาเนื้อหมูยังคงเท่าเดิมจะส่งผลอย่างไร
 1. ซื้อเนื้อไก่เพิ่มขึ้น
 2. ซื้อเนื้อหมูเพิ่มขึ้น
 3. ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง
 4. ไม่ทราบ

- 7) ถ้าประเทศไทยห้ามการนำเข้ารถแทรกเตอร์จากประเทศ X ใครจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการใช้นโยบายดังกล่าว
1. โรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตรถแทรกเตอร์ในประเทศ X
 2. ผู้ซื้อรถแทรกเตอร์ในไทย
 3. โรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตรถแทรกเตอร์ในประเทศไทย
 4. ไม่ทราบ
- 8) การที่รัฐบาลจัดเก็บภาษีที่ดินจะเกิดผลกระทบอย่างไร
1. จำนวนบ้านเช่าและอพาร์ทเมนต์เพิ่มขึ้น
 2. จำนวนบ้านเช่าและอพาร์ทเมนต์ลดลง
 3. จำนวนบ้านเช่าและอพาร์ทเมนต์เท่าเดิม
 4. ไม่ทราบ
- 9) ใครเป็นผู้กำหนดปริมาณการปลูกข้าวในแต่ละปี
1. ผู้ผลิต รัฐบาล
 2. ผู้บริโภค รัฐบาล
 3. ผู้ผลิตผู้ บริโภค รัฐบาล
 4. ไม่ทราบ
- 10) ไทยปลูกทุเรียน จีนปลูกแอปเปิ้ล หากไทยและจีนทำการค้าระหว่างประเทศ ท่านคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์ใด
1. ประเทศไทยและประเทศจีนได้รับประโยชน์ทางการค้า
 2. ประเทศไทยและประเทศจีนเสียประโยชน์ทางการค้า
 3. ประเทศไทยได้รับประโยชน์ แต่ประเทศจีนเสียประโยชน์
 4. ไม่ทราบ
- 11) โรงงานผลิตหน้ากากอนามัยวางแผนที่จะทำการผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อเนื่องจากปัญหามลภาวะที่รุนแรง หากทางโรงงานไม่สามารถผลิตได้ตามแผนที่วางไว้ จะเกิดเหตุการณ์ในข้อใด
1. ราคาหน้ากากอนามัยเพิ่มสูงขึ้นๆ
 2. ราคาหน้ากากอนามัยลดลง
 3. ราคาหน้ากากอนามัยเท่าเดิม
 4. ไม่ทราบ

12) ข้อใดเป็นการลดภาวะโลกร้อนได้

1. ใช้ระบบขนส่งมวลชนในการเดินทาง	2. ใช้พลังงานถ่านหินแทนพลังงานน้ำมัน
3. รับประทานอาหารสำเร็จรูปแทนอาหารที่ปรุงเอง	4. ไม่ทราบ

13) หากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องการที่จะช่วยเหลือประชาชนให้ประสบความสำเร็จในการวางแผนการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ควรทำในข้อใด

1. เพิ่มราคาหุ้น	2. อำนวยความสะดวกให้ผู้ซื้อผู้ขายมาพบกัน
3. ช่วยให้คำปรึกษาทางการเงินกับประชาชน	4. ไม่ทราบ

14) การที่มีบุคคลมาเช่าบ้าน ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากธุรกรรมดังกล่าว คือ

1. ผู้เช่า	2. ผู้ให้เช่า
3. ทั้งผู้เช่าและผู้ให้เช่า	4. ไม่ทราบ

15) องค์กรประกอบสำคัญในการตัดสินใจซื้อสินค้า คือ

1. ราคาถูก	2. คุณภาพดี
3. เปรียบเทียบทั้งคุณภาพและราคา	4. ไม่ทราบ

16) การลงทุนในการก่อสร้างรถไฟฟ้าทั่วกรุงเทพฯของรัฐ จะเกิดประโยชน์ก็ต่อเมื่อ

1. ยอดจำนวนผู้โดยสารเป็นไปตามที่คาดประมาณ
2. รัฐบาลให้เงินอุดหนุนเมื่อรายได้ที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะแก่ประชาชน
3. ขยายสัมปทานให้กับเอกชนเพื่อหารายได้เข้ารัฐ
4. ไม่ทราบ

17) ถ้ารัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณมากกว่ารายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บจะเกิดเหตุการณ์ในข้อใด

1. ประเทศเป็นหนี้	2. งบประมาณขาดดุล
3. งบประมาณเกินดุล	4. ไม่ทราบ

18) ข้อใดที่จะช่วยแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ

1. เพิ่มอัตราดอกเบี้ย	2. ลดอัตราดอกเบี้ย
3. ลดอัตราภาษี	4. ไม่ทราบ

19) มาตรการใดที่จะช่วยทำให้เกิดการกระตุ้นในการผลิตแบบ Smart farm

1. การขึ้นภาษีที่ดิน
2. การคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการที่เป็น Smart farm
3. เพิ่มกฎระเบียบในการควบคุมผู้ประกอบการ Smart farm
4. ไม่ทราบ

20) ข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับหน้าที่ของเงิน

1. เงินทำให้จ่ายต่อการออม
2. เงินทำให้เกิดการค้า
3. เงินจะมีค่ามากขึ้นเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ
4. ไม่ทราบ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความรู้ทางโภชนาการในการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องท้ายข้อความที่ตรงกับความเข้าใจของท่านเพียงคำตอบเดียว

กรณีผู้สูงอายุมีปัญหาทางสายตา ให้ญาติช่วยอ่านและให้ผู้สูงอายุตอบหรือญาติเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. ผู้สูงอายุควรดื่ม ชา กาแฟเป็นประจำทุกวัน		
2. น้ำเต้าหู้ โอวัลติน และ เครื่องดื่มธัญพืชเหมาะสำหรับผู้สูงอายุ		
3. ควรดื่มนมรสจืด หรือนมพร่องมันเนย ชาดมันเนย นมถั่วเหลืองวันละ 1-2 แก้ว		
4. การรับประทานรสเค็มจัด ทำให้เสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูง		
5. การรับประทานอาหารกากใย เช่น ผัก ผลไม้ ป้องกันการกินมะเร็งลำไส้ใหญ่ได้		
6. การบริโภคผักที่มีหลากหลายสี อย่างน้อยวันละ 4 ทัพพี ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรค หัวใจ มะเร็ง หลอดเลือดอุดตัน		
7. ผู้สูงอายุควรรับประทานโปรตีนจาก เนื้อปลา อกไก่ หรือเต้าหู้ เพราะไขมันต่ำ		
8. การรับประทานข้าวหรือแป้ง ผู้สูงอายุควรเลือกประเภทที่ขัดสีน้อย เช่น ข้าวกล้อง		
9. การบริโภคเกลือ ไม่ควรเกิน 1 ช้อนชา หรือ น้ำปลาไม่เกิน 4 ช้อนชา ต่อวัน		
10. ปลาตัวเล็กตัวน้อยมีแคลเซียมสูง ช่วยเสริมสร้างกระดูกและป้องกันกระดูกพรุน		
11. อาหารทะเลเช่น กุ้ง ปลาหมึก หอย มีคอเลสเตอรอลสูง		

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

การประเมินประสิทธิผลการให้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และโภชนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่สูงอายุในชุมชน
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
12.ในการประกอบอาหารเพื่อการบริโภค ผู้สูงอายุควรเลือกใช้ใช้น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันดอกทานตะวัน น้ำมันมะกอก หรือน้ำมันรำข้าวแทนน้ำมันหมู น้ำมันปาล์มหรือน้ำมันมะพร้าว		
13.ผักหลายชนิดเป็นยาสมุนไพร เช่น กระเทียม ข่า ตะไคร้ ใบบัวบก		
14.ผู้สูงอายุควรรับประทานอาหารที่มีเส้นใยอาหารมาก เป็นประจำ เช่น ผัก ผลไม้ ธัญพืช ถั่วเมล็ดแห้ง		
15.ผู้สูงอายุไม่ควรรับประทานผลไม้ที่มีรสหวานจัด เช่น ขนุน ลำไย ทุเรียน		
16.ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ไม่ควรรับประทานอาหารที่มีรสหวานหรืออาหารที่มีกะทิ		
17.ผู้สูงอายุควรรับประทานอาหารประเภท ต้ม นึ่งลวก อบ ยำ แทนการทอด		
18.การดื่มยาต้องเหล้าช่วยให้ผู้สูงอายุเจริญอาหารและรับประทานอาหารได้มากขึ้น		
19.ผู้สูงอายุควรรับประทานอาหารห่างจากเวลานอนไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง		
20.ผู้สูงอายุควรดื่มน้ำวันละ 8-10 แก้ว		

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับข้อมูลและการเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้